

Teozofska misel

Leto 2019
Posebna
izdaja 1

Glasilo Teozofskega društva v Sloveniji

BESEDILO SKLEPOV, KI JIH JE SPREJEL GENERALNI SVET TEOZOFskega DRUŠTVA

SVOBODA MISLI

Ker se je Teozofsko društvo razširilo daleč po svetu in ker so pripadniki vseh ver postali njegovi člani, ne da bi se pri tem odpovedali posebnim dogmam, naukom in verovanjem svojih religij, menimo, da je treba poudariti, da ni nobenega nauka, nobenega mnenja, pa naj bi ga učil in zastopal kdorkoli, ki bi kakor koli vezal člane Društva, in nobenega nauka, ki ga ne bi mogel vsak član sprejeti ali zavrniti. Edini pogoj za članstvo je soglasje s tremi društvenimi cilji. Noben učitelj ali pisatelj od H.P.B. naprej ni avtoriteta, da bi vsiljeval članom svoje nauke ali mnenja. Sleherni član ima pravico, da se priključi kateri koli miselni šoli, ki si jo utegne izbrati, nima pa pravice, da bi svoj izbor vsiljeval drugim. Nobenega kandidata za funkcijo v Društvu in nobenega volivca ne moremo šteti za nesposobnega za kandidaturo ali volitve zaradi njegovega prepričanja ali ker pripada neki drugi miselni šoli. Mnenja ali verovanja ne dajejo niti predpravic niti nimajo za posledico kazni. Člani Generalnega sveta z vso resnostjo zahtevajo od vsakega člana TD, da ohranja, brani in se ravna po teh osnovnih načelih in da uveljavlja svojo pravico do svobode misli in njenega izražanja v okviru vljudnosti in spoštovanja drugih.

SVOBODA DRUŠTVA

Teozofsko društvo sodeluje z vsemi drugimi organizacijami, ki s svojimi cilji in aktivnostmi omogočajo tako sodelovanje, vendar je in ostaja od njih popolnoma neodvisna organizacija, ki ni posvečena nobenim drugim, razen lastnim smotrom. Društvo namerava razviti svoje delo po najširših in najbolj obsežnejših smernicah, napredovati k svojim trem ciljem, se po njih ravnati v skladu z božansko Modrostjo, ki je vsebovana v imenu Teozofija.

Univerzalno bratstvo in Modrost sta nedoločena in neomejena in vsak član Teozofskega društva ima popolno svobodo mišljenja in delovanja, vendar pa skuša Društvo vedno obdržati svoj poseben in edinstven značaj, zato se ne pridružuje in ne istoveti z nobeno drugo organizacijo.

Teozofska misel

Glasilo Teozofskega društva v Sloveniji

Letnik: XXXIV

Leto: 2019 / Posebna izdaja št. 1

ZBORNİK PREDAVANJ

s poletne šole Teozofskega društva v Sloveniji

Koper, 9.VI.2019

MOJSTRI MODROSTI IN SEDANJI ČAS

OTVORITEV ŠOLE	4
Irena Primc	
TEOZOFSKO DRUŠTVO IN MOJSTRI MODROSTI	7
Anton Rozman	
ZADNJE PISMO IZ LETA 1900, ŠT. 59, POSLANO	
ANNIE BESANT	14
Irena Primc	
PISMO ŠT. 82	31
Irena Primc	
MOJSTRI MODROSTI IN SEDANJI ČAS	43
Gianni Bastiani	
MOJSTRI MODROSTI IN SEDANJI ČAS	45
Gabriella De Luca	
MOJSTRI MODROSTI IN SEDANJI ČAS	47
Franco Di Lodovico	
SREČANJA Z MOJSTRI	51
Irena Primc	

Fotografija na naslovnici: *Razkošje narave*, avtorica: Milena Podjed-Fabjančič

Za Teozofsko društvo v Sloveniji:
Irena Primc

IISSN 1854-7087

OTVORITEV ŠOLE

Irena Primec

Še vedno se morate naučiti, da Teozofsko društvo nikoli ne more biti uničeno, dokler so v njem trije ljudje vredni blagoslova našega Gospoda.

Mojster M.

Vsi vemo, da so resnični, notranji ustanovitelji TD, Mojstri Modrosti, ki tudi vse od njegove ustanovitve dalje bdijo nad njim. Razen najbolj prominentnih, H. P. B. in H. S. Olcott, ki sta bila zunanja ustanovitelja TD, je o njihovem obstoju pričevalo še mnogo ljudi, ki so bili povezani s teozofskim gibanjem. Obstaja tudi mnogo pisem, ki so jih Mojstri Modrosti napisali raznim ljudem in so shranjena v adyarskih arhivih.

Uvodni pregled časa nastanka pisem in raznovrstnosti naslovnikov je pripravil Tone, zatem pa bosta v dopoldanskem delu sledili predavanji o dveh pismih. Najprej o zadnjem pismu Mojstrov, ki je prispelo leta 1900 in je bilo namenjeno Annie Besant. Po mnenju C. Jinaradjadase, četrtega predsednika TD, je to pismo najpomembnejše od vseh. Za to predavanje sem priredila in na nekaterih mestih nekoliko razširila predavanje, ki ga je o tem pismu imela gospa Mary Anderson v Ljubljani dne 9. 7. 2003, prevedel pa ga je Tone.

V nadaljevanju bom predstavila pismo št. 82, ki ga je C. Jinaradjadasa opisal kot enega najpomembnejših in s katerim je zaključil svojo drugo knjigo z naslovom *Pisma Mojstrov Modrosti, prva in druga serija*. Sicer ni znano, komu je bilo namenjeno, niti kateri od Mojstrov Modrosti ga je napisal. Imamo pa besedo H. P. B., da prihaja od Mojstra Modrosti.

V popoldanskem delu programa bomo spremljali krajša predavanja na današnjo temo – podali jih bodo naši spoštovani gostje Gianni Bastiani, Gabriella De Luca in Franco Di Lodovico.

Program bomo nadaljevali z diskusijo o temi in ga zaključili s kratkim kulturnim programom, ki nam ga bo daroval Marino.

TEOZOFSKO DRUŠTVO IN MOJSTRI MODROSTI

Anton Rozman

Spoštovani prijatelji, namen moje današnje predstavitve je ta, da priskrbi strnjeno zgodovinsko ozadje kot uvod v našo današnjo, enodnevno poletno šolo. Nanašalo se bo na to tradicijo sodobnega Teozofskega društva, oziroma tega, kar se sedaj v akademskih krogih raziskovanja zahodnega ezotericizma obravnava kot sodobno teozofsko gibanje, za razliko od različnih drugih teozofskih tradicij, kot sta na primer novo-platonska in krščanska, če omenim le najbolj znani.

V sodobni teozofiji je koncept Mojstrov Modrosti integralni del celotnega teozofskega pogleda na svet, katerega bistvena značilnost je priznavanje obstoja kompleksnega evolucijskega procesa, preko katerega človeštvo postopno razvija svojo zavestnost do polne samouresničitve. In ključni del tega procesa so tudi posamezniki, ki so jih skozi zgodovino poimenovali z različnimi imeni, kot recimo: svetniki, vidci, boddhisattve, osvobojeni, velike duše, mahatme, adepti. Ti predstavljajo ljudi, ki so se z lastnimi navori povzpeli onstran običajne splošne stopnje razumevanja do bolj širokega in globalnega znanja, pri čemer je to znanje povezano z načeli in zakoni, ki so v osnovi celotnega obstoja. Te posameznike so pogosto istovetili z ustanovitelji velikih religij, vendar pa praktično ne obstaja nobena religiozna tradicija, ki ne bi poznala obstoja starost, modrih ali šamanov, ki so v sebi utelešali znanje in modrost. Kajti evolucijski proces, v katerega smo vpeti, ne zajema le biološke ali fizične evolucije, ampak tudi moralno, oziroma evolucijo zavesti ali duhovno evolucijo, ki pa jo je mogoče razumeti le ob prepoznavanju dejstva, da smo človeška bitja večdimenzionalna.

Tesno povezan s konceptom Mojstrov Modrosti je koncept Univerzalnega Bratstva, dejstvo, da smo vsi ljudje bratje, da smo vsi ljudje ENO, vendar pa to zgolj na duhovnih ravneh, na ravneh realnosti. Dojemanje univerzalnega bratstva zato pomeni umik zavesti z ravni osebnosti na raven realnosti. Oblikovanje jedra Univerzalnega Bratstva tako ne pomeni zgolj organiziranja nekega društva, ki ga vodita ta ideal in deklariran cilj, kajti na ravni osebnosti nas vodijo naši interesi, ki nas prej vodijo stran od uresničitve bratstva kot

pa proti njemu. Bratstvo ali združenost osebnosti je utvara zavesti, osredotočene v osebnostnem jazu. Bratstvo in združenost se vzpostavita, ko se “dva ali trije zberejo v mojem imenu”, oziroma, ko se posameznika ali skupina združijo v iskanju duhovne uresničitve. P. G. Bowen pravi [*The True Occult Path*], da so jedra univerzalnega bratstva le “resnična okultna bratstva”, vendar pa teh ne moremo: “... najti ali postati eden od njih preko kakršne koli lastne volje ali želje. Lahko pa nas najdejo oni in nas naredijo za enega od njih, ko se naš obraz usmeri proti luči. V trenutku, ko kateri koli od nas opravi svoj prvi zavestni napor, da bi se ločil od osebne sebičnosti, postane, v skladu s svojo smerjo napredovanja, novinec v enem ali drugem od Sedmih Velikih Bratstev, ki obkrožajo svet in so spojena v Osmem, v Bratstvu Popolnih Ljudi. Ne pravim, da se bo človek že v tem ali naslednjem življenju objektivno zavedel svojega noviciata, ali svojega Bratstva, ali katerega koli njegovega učitelja ali sla. Toda to ni pomembno, kajti nikoli več ne bo ostal brez prijatelja ali vodnika, razen če ne bo hoteno obrnil svojega hrbta luči.”

Teozofsko društvo so začeli njegovi člani in javnost povezovati s člani teh Bratstev, z Egipčanskim in nato predvsem s Tibetanskim Bratstvom, preko pričevanj njegovih članov o osebnih stikih s predstavniki teh Bratstev in preko prejetih pisem, ki so jim bila večinoma posredovana na neobičajen način. Poleg H. P. Blavatsky in H. S. Olcottja je še okoli štirideset oseb podalo verna pričevanja o stikih s temi Mojstri Modrosti, medtem ko jih je nekaj nad trideset prejelo pisma od različnih predstavnikov različnih Bratstev.

Helena Petrovna Blavatsky je pričevanja o svojih stikih z Mojstri Modrosti zapisala v svojih dnevnikih, številnih člankih in knjigah, ki so sedaj zbrane v *Collected Writings of H. P. Blavatsky*; o njih pa so pisali tudi tisti, ki so napisali spomine na podlagi osebnega druženja z njo, kot so na primer A. P. Sinnett in C. Wachtmeister ter L. C. Holloway; medtem ko je Henry Still Olcott podrobno opisal vsebino teh stikov v svojih člankih in predvsem v zgodovini Teozofskega društva, *Old Diary Leaves*.

Prvi znani primer prejetega pisma Mojstra Modrosti, Mojstra K. H., je pismo, ki ga je leta 1870 prejela Nadežda Fadejeva, teta H. P. Blavatsky, in v katerem je K. H. potolažil zaskrbljene Helenine sorodnice, ki niso vedele, kje je Helena in kaj se z njo dogaja.

Prejemnik naslednjih pisem je bil med junijem in avgustom 1875 H. S. Olcott. Vsebovala so navodila v zvezi z ustanavljanjem Teozofskega društva, pošiljatelj pa je bil Serapis Bey, predstavnik Ellora sekcije Bratstva Luxor, oziroma Egipčanskega Bratstva, ki je bilo vključeno v začetno delovanje društva v ZDA. Vključno z zgoraj omenjenim prvim je ta pisma leta 1926 objavil C. Jinarajadasa pod naslovom *Letters from the Masters of Wisdom, Second Series*. In eno od prvih pisem je vsebovalo tudi pojasnilo: “Prišel je čas, da ti povem, kdo sem. Nisem raztelesen duh, brat. Sem živ človek, obdarjen s takšnimi močmi s strani naše Lože, kakršne bodo nekega dne namenjene tudi tebi.”

V začetnih, dokaj neuspešnih letih v zvezi z zagonom delovanja Teozofskega društva, je leta 1877 H. P. Blavatsky napisala in objavila knjigo *Isis Unveiled*, katere pisanje je svoji sestrični opisala na naslednji način: “Ko sem pisala ‘Isis’, to gotovo ni bilo delo, ampak resničen užitek. Zakaj naj bi me zato hvalili? Kadar koli mi je bilo rečeno, naj pišem, sem se usedla in ubogala in z lahkoto pisala o skoraj čemer koli – metafiziki, psihologiji, filozofiji, starodavnih religijah, zoologiji, naravnih znanostih ali ne vem, o čem ne. Nikoli si nisem zastavila vprašanja: ‘Ali lahko pišem o tej stvari?’ ali pa ‘Ali sem dorasla tej nalogi?’, ampak sem se preprosto usedla in pisala. Zakaj? Zato, ker mi je nekdo, ki ve, vse to narekoval ... moj Mojster, in občasno tudi drugi, ki sem jih pred leti spoznala na svojih popotovanjih. Prosim, ne predstavljaš si, da sem izgubila pamet. Na njih sem ti namignila že pred časom ... in iskreno ti povem, da se kadar koli, ko pišem o stvari, o kateri vem le malo ali nič, obrnem na Njih, in potem me eden od Njih navdihuje, to je, mi dovoli, da preprosto kopiram iz rokopisov in celo iz tiskanih stvari, ki se v zraku pomikajo mimo mojih oči. V tem procesu nikoli niti za trenutek nisem bila brez zavesti.” [A. P. Sinnett, *Incidents in the Life of Madame Blavatsky*, str. 205–206]

V letu 1878 sta H. P. Blavatsky in H. S. Olcott začela iskati priložnosti, da bi navezala stike z vzhodnjaki, ker sta vse bolj in bolj izoblikovala prepričanje, da je treba obelodaniti “... dejstva o Orientalških religioznih filozofijah, še posebej o čistih ezoteričnih učenjih v Vedah in filozofijah Bude, Zoroastra in Konfucija” [J. Ransom, *A Short History of the Theosophical Society*, str. 104 – drugi cilj Teozofskega društva.] Uspelo jima je vzpostaviti stik s hindujskim panditom Swamijem Dayananda Sarasvatijem, ki je vodil vplivno reformatorsko gibanje Arya Samaj za oživitev čiste Vedske religije.

Ker je bila H. P. Blavatsky prepričana, da je telo S. D. Sarasvatija v posesti določenega adepta Himalajskega Bratstva, sta sprejela vabilo, da se društvo združi z gibanjem Arya Samaj in preimenuje v The Theosophical Society of the Arya Samaj of India ter prizna Swamija Dayananda kot skupnega voditelja.

Ob njunem prihodu v Indijo v začetku leta 1879 je z njima navezal stik A. P. Sinnett, urednik vplivnega dnevnika *The Pioneer*, ki je izrazil pripravljenost, da bi objavljajal novice o njunem poslanstvu v Indiji. Ponudbo sta sprejela z odprtima rokama in razvila tesno prijateljstvo s Sinnettom in njegovim prijateljem, politikom in javnim uslužbencem, A. O. Humeom. Ob obisku njunih poletnih rezidenc v Simli naslednjega leta je H. P. Blavatsky izvedla niz izjemnih psihičnih pojavov, ki jih je nato A. P. Sinnett opisal in objavil v knjigi *The Occult World* (1881). Knjiga je svetu prvič predstavila realnost Mahatem in zato vzbudila izredno zanimanje in odmev. Obenem pa se je v tistem času začela odvijati tudi korespondenca med A.P. Sinnettom in A. O. Humeom z Mojstrom K. H. in Mojstrom Morya. Na podlagi te korespondence je A. O. Hume leta 1882 objavil dva zvezka z naslovom *Hints on Esoteric Theosophy*, v katerih je predstavil svoje poglede na Teozofijo in Mojstre, sočasno pa je začel z istim namenom objavljati tudi kolumno v reviji *The Theosophist* pod naslovom *Fragments of Occult Truth*. A. P. Sinnett pa je iz te korespondence povzel temelje orientalske teozofske filozofije in te poglede objavil v knjigi *Esoteric Buddhism* (1883).

Med leti 1880 in 1884 je A. P. Sinnett prejel okoli 120 pisem, s katerimi je po njegovi smrti upravljala njegova prijateljica Maud Hoffman. Slednja je pooblastila A. Trevorja Barkerja, naj poskrbi za njihovo objavo, do katere je prišlo v letu 1923 pod naslovom *The Mahatma Letters to A. P. Sinnett*. Vendar pa sta nekatere odlomke iz pisem že leta 1884 objavila Mohini Chatterji in Laura C. Holloway v knjigi z naslovom *Man: Fragments of Forgotten History*, kakor tudi William Q. Judge v svoji reviji *The Path*. Izvirna pisma so bila predana British Museumu, ki se je nato preimenoval v British Library. Od leta 1939 pa so pod posebnim skrbstvom Mahatma Letters Trust, katerega prvi predsednik je bil J. C. Humphreys.

V pismih sta Mojstra med drugim spregovorila tudi o svojih “nadrejenih”, katerih “poslanstvo je, da sprožijo KLJUČNO NOTO RESNICE, katere vibracije valujejo do konca določenega cikla.” [*The Mahatma Letters to A. P. Sinnett*, str. 41]

V teh letih je H. S. Olcott tudi prepoznal razlike v filozofiji in v pristopu do upravljanja društva, ki so obstajale z Arya Samaj, in ga odvrnil od tega gibanja ter usmeril na neodvisno pot, ki je nato v Indiji v teh letih doživela izreden razmah.

V letu 1884 je med obiskom H. S. Olcotta in H. P. Blavatsky v Evropi prišlo do objave članka z naslovom “The Collapse of Koothoomi” v *The Christian College Magazine* s strani ge. Coulomb, članice osebja na posestvu Adyar, v katerem je obtožila H. P. Blavatsky izvajanja lažnih pojavljanj pisem Mojstrov z njeno pomočjo in s pomočjo njenega moža. Ob vrnitvi v Indijo se je H. P. B. želela oprati vseh obtožb ter hotela sprožiti postopek na sodišču, vendar je H. S. Olcott temu nasprotoval, češ da bi se sojenje sprevrglo v sojenje ezoterični filozofiji in obstoju Mojstrov. Konvencija Teozofskega društva je nato odločila, da društvo ne bo sprožilo postopka. Poleg tega je konec leta 1884 tudi Society for Psychical Research poslalo v Adyar preiskovalca, Richarda Hodgsona, da bi raziskal primer. H. S. Olcott, ki je prijateljeval s člani SPR, ga je sprejel kot prijatelja in mu omogočil neodvisno preiskavo, ki pa se je aprila 1885 zaključila s poročilom, ki je bilo za H. P. B. porazno. Zaradi vsega tega je H. P. Blavatsky v avgustu tega leta za vedno zapustila Indijo.

V letih med 1884 in 1888 so različni prejemniki prejeli še nekaj pisem, ki so se v glavnem nanašala na delovanje Teozofskega društva in katera je leta 1923 objavil C. Jinarajadasa pod naslovom *Letters from the Masters of Wisdom 1881–1888*. V knjigi so glede na naslov tudi nekatera zgodnejša pisma, med katerimi je najbolj pomembno “Mahachohanovo pismo” iz leta 1880, ki je najprej krožilo v zasebnih krogih, leta 1886 pa ga je v svoji reviji *Religio-Philosophical Journal* objavil njen urednik, John C. Bundy.

V letu 1888 je H. P. Blavatsky objavila knjigo *The Secret Doctrine*, v kateri je med drugim bolj celovito predstavila naravo Okultne Hierarhije, ki se spušča od Gospoda sveta navzdol, preko Pratyeka Bud, Manuja, Boddhi-sattve, Mahachohana, Chohanov, Aseka Adeptov in Arhatov do Iniciatov ter sprejetih učencev in tistih na preizkušnji.

Zadnje znano pismo Mojstrov Modrosti je pismo, ki ga je leta 1900 od Mojstra K. H. prejela Annie Besant, vendar pa so se v teozofskih krogih zaradi tega, ker je prispelo devet let po smrti H. P. Blavatsky, pojavili dvomi glede njegove avtentičnosti. C. Jinarajadasa je pismo objavil v *Letters from the Masters of Wisdom 1881–1888*, vendar pa ne v celoti. Izpustil je tisti del, ki se nanaša na Ezoterično sekcijo, in to utemeljil s tem, da se izpuščeni del nanaša na osebno življenje Annie Besant, kar pa ni v celoti držalo. Pismo je bilo nato prvič v celoti objavljeno v *Eclectic Theosophist*, septembra/oktobra 1987.

Mnogi teozofi so bili prepričani, da so se po smrti H. P. Blavatsky Mojstri Modrosti odvrnili od Teozofskega društva, kar pa dejansko izpričuje nerazumevanje položaja, ki ga je imela H. P. B., in povezave med Mojstri Modrosti in Teozofskim društvom. Položaj H. P. B. v svojem delu *H. P. Blavatsky, Tibet and Tulku*, Geoffrey A. Barborka povezuje s položajem Tulku, oziroma izražanjem enega od siddhijev, ki dejansko pomeni “prevzemanje človeške oblike v svetu”. Z drugimi besedami, Mojster žarek samega sebe utelesi v cheli, učencu, s čimer slednji postane poslanec, ki ga Mojster pošilja v svet, zato da bi mu predal določene okultne resnice.

Joy Mills, ki je med drugim objavila čudovit komentar pisem Mojstrov Modrosti, *Reflections on an Ageless Wisdom: A Commentary on The Mahatma Letters to A. P. Sinnett*, je na vprašanje: “Kakšno vlogo imajo Mojstri Modrosti v zvezi z delovanjem Teozofskega društva?”, jasno odgovorila: “Oni nimajo prav nobene vloge. Nikoli je tudi niso imeli, razen tega, da so Olcottu predlagali določene usmeritve. Oni sami pravijo, da ne vodijo društva. Mnogi člani društva verjamejo v njihov obstoj in morda čutijo njihov navdih. Toda to je osebna stvar.” [Richard Smoley, *Who Are the Masters, Quest*, Summer 2011, str. 90–95]

V tem intervjuju je Joy Mills predstavila svoje poglede tudi v zvezi z vprašanji, ki se dotikajo naše današnje teme, Mojstri Modrosti in današnji čas, pri čemer je izrazila prepričanje, da se Mojstri, ki so bili v stiku s posamezniki koncem devetnajstega stoletja, zelo verjetno ne nahajajo več v istih fizičnih telesih. “Ali potem morda komunicirajo z ljudmi z notranjih ravni? To je povsem mogoče. Mnogi trdijo, da so v stiku z Mojstri ali drugimi duhovnimi bitji takšne ali drugačne vrste. Toda človek pri tem hitro zavede samega sebe. Obstajajo načini, na katere človek lahko razbere, ali gre za avtentično notranje sporočilo. In eden od teh je, da je sporočilo povsem neosebno ... Vsakdo lahko ima tovrstno izkušnjo, ki pa jo mora presoditi sam zase. ... Postaviti si mora vprašanja: Ali si resnično želim spoznati resnice življenja? Ali sem zaradi te izkušnje boljši človek, bolj prijazen in razumevajoč?”

Teozofi druge generacije so objavili številne knjige, kot na primer *The Masters as Facts and Ideals*, *The Inner Government of the World*, *Talks on the Path of Occultism* in *The Masters and the Path*, in se spustili v projekt prihoda novega Učitelja Sveta, pri čemer jih je najbrž vodil iskren namen, da nadalje osvetlijo delovanje Okultne Hierarhije in njenega učinka v svetu, vendar pa so, po mojem osebnem mnenju, dosegli ravno nasproten učinek – oblikovanje psihičnega ozračja, ki je ljudi bolj oddaljilo kot pa približalo duhovnim razsežnostim in realnosti njenega delovanja.

Moje prepričanje je, da je vsak človek, ki si aktivno prizadeva, da bi ta svet postal boljši kraj za bivanje, on sam pa boljši človek, ne glede na majhnost ali veličino svojega prizadevanja, v času takšnega prizadevanja deležen podpore bitij, inteligenc ali energij, ki skrbijo za evolucijo našega planeta, in da je bilo temu tako skozi celotno našo zgodovino, da je to tako tudi sedaj in bo tako tudi v prihodnje.

ZADNJE PISMO IZ LETA 1900, ŠT. 59 POSLANO ANNIE BESANT

Irena Primec

Predgovor C. Jinaradjadase

To pismo je morda najbolj izjemno od vseh pisem, ki so bila prejeta s podpisom "K. H.-ja", tudi glede na to, da je bilo prejeto devet let po smrti gospe Blavatsky leta 1891. Obtožba, da je sama ponarejala vsa obsežna pisma Mojstrov, se je popolnoma sesula. V Teozofu iz maja 1937 sem objavil fotografsko reprodukcijo pisma in primerjava z več deset pismi s pisavo K. H.-ja bo pokazala, da je napisano v njegovem rokopisu. Zgodba o pismu je naslednja. 22. avgusta leta 1900 je B. W. Mantri napisal pismo dr. Annie Besant:

*Kalbadevi
Bombay, 22. avgusta*

Draga gospa,
že dalj časa sem vas želel srečati, vendar sem bil zelo zmeden zaradi mnogih stvari, ki sem jih slišal od številnih članov Teozofskega društva, da resnično ne razumem, katera so v resnici načela in prepričanja Društva. Kakšno obliko joge priporočate? Že dolgo me zanima študij joge in pošiljam vam "Panch Ratna Gito" od Anandebaija, ki je v tej znanosti precej napredoval. Želim si, da bi jo lahko videli. Odhajam v Kholapoor, vendar upam, da se bom kmalu vrnil in vam izkazal spoštovanje, ko se boste vrnili v Indijo.

*S spoštovanjem,
vaš B. W. Mantri*

Na pismo ni napisal letnice, vendar je razvidna iz znamke na kuverti. Pismo je bilo naslovljeno na dr. Annie Besant na Albemarle Street 28 v Londonu, kjer je bil v tistem času sedež Teozofskega društva v Angliji. Ko je dr. Besant odprla Mantrijevo pismo, je našla Mojstrov komentar v modri pisavi. Domneva, da je K. H.-jeva pisava ponaredek, pomeni da je ponaredek naredil nekdo, ki je poznal K. H.-jevo pisavo, in sicer potem, ko ga je g. Mantri oddal

na pošto v Bombayu in preden je bilo dostavljeno v Londonu. Spomniti se je treba, da so bile vse druge kopije (op. K. H.-jevih pisem), kolikor vem, v redki knjigi Društva za psihične raziskave, ki je raziskovalo obtožbe, vložene zoper H. P. B. zaradi ponarejanja, in to še preden sem leta 1925 naredil kopijo pisma v svoji knjigi Pisma od Mojstrov Modrosti, druga serija, medtem ko je bila ena kopija narejena leta 1923 v Barkerjevi knjigi Pisma od Mahatem A. P. Sinnettu.

Deli pisma, ki sem jih izpuštil, se nanašajo na okultno življenje dr. Besant, ki ga je lahko poznal samo Mojster.

Popolna vsebina pisma št. 59, ki je bila prvič objavljena leta 1987 v reviji *Eclectic Theosophist*, št. 101, september/oktober in so v njej tudi deli pisma, ki jih je C. Jinaradjadasa izpuštil in jih ni objavil v svoji knjigi *Pisma Mojstrov Modrosti*, prva serija, se glasi takole:

Psihik in pranajamik, ki so ga zmedle blodnje članov. Teozofsko društvo in njegovi člani počasi gradijo veroizpoved. Tibetantski pregovor pravi: "lahkovernost plodi lahkovernost in se konča v hinavščini." Kako redki so tisti, ki lahko karkoli vedo o nas. Ali naj se s tem pomirimo in postanemo idoli ... Ali naj zavržene veroizpovedi zamenja čaščenje nove Trojice, sestavljene iz blagoslovljenega M., Upasike in tebe? Mi ne prosimo, da bi nas častili. Učenca se ne sme na noben način ovirati. Pazi se ezoteričnega papeštva. Silovita želja po reinkarnaciji Upasike je porodila utvarno razmišljanje. Upasika mora opraviti koristno delo na višjih ravneh in se ne more tako kmalu vrniti. Teozofsko društvo je treba varno popeljati v novo stoletje ...

Že dalj časa si pod zavajajočimi vplivi. Izogibaj se ponosu, nečimrnosti in ljubezni po moči. Naj te ne vodi čustvo, temveč se uči stati sama. Raje bodi natančna in kritična kot pa lahkoverna. Pretekle napake v starih religijah se ne smejo tolmačiti z namišljenimi razlagami, Ezoterično šolo je treba preoblikovati tako, da bo enako nesektaška in brezverska kot Teozofsko društvo. Pravila morajo biti maloštevilna in preprosta ter sprejemljiva za vse. Nihče si nima pravice lastiti oblasti nad učencem ali njegovo zavestjo. Ne sprašuj ga, kaj verjame ... Dostop morajo imeti vsi, ki so iskreni in čistega uma. Treba

je prevzeti vrh intelektualnega napredka in mu pokazati pot v duhovnost. Ne sme se ga siliti v prepričanja in čustveno čaščenje. Esenca višjih misli članov v njihovi kolektivnosti mora voditi vsa dejanja v Teozofskem društvu in Ezo-terični šoli ... Nikoli si ne poskušamo podrediti volje nekoga drugega. V ugodnem trenutku osvobodimo povzdigujoče vplive, ki na raznovrstne načine pretresejo številne osebe. Kolektivni vidik mnogih takšnih misli je tisti, ki lahko podeli pravilno noto delovanja. Mi ne izkazujemo nobenih pristranskosti. Najboljši korektiv/popravljalca napake je pošten in odprt pregled vseh subjektivnih in objektivnih dejstev ... Zavajajoča skrivnostnost je zadala smrtni udarec številnim organizacijam. Besedičenje o Mojstarih je treba mirno, a odločno utišati. Naj bosta predanost in služenje izkazana zgolj temu Najvišjemu Duhu, katerega del je vsak. Mi delujemo brezimno in tiho, nenehno sklicevanje na nas in ponavljanje naših imen pa poraja zmedeno auro, kar ovira naše delo. Opustiti boš morala velik del čustev in lahkovernosti, preden boš postala varen vodnik med vplivi, ki bodo začeli delovati v novem ciklu.

Teozofsko društvo naj bi postalo temeljni kamen prihodnjih religij človeštva. Da bi dosegli ta cilj, morajo tisti, ki ga vodijo, opustiti svoja šibka, posebna nagnjenja do oblik in ceremonij katerekoli posebne veroizpovedi in pokazati, da so resnični teozofi, tako v notranjih mislih kot v zunanjih izpolnjevanjih dolžnosti. Največja od tvojih preizkušenj mora šele priti. Bdimmo nad teboj, vendar pa moraš vložiti vso svojo moč. – K. H.

Zakaj ta šola nosi naslov Pisma Mojstrov Modrosti in sedanji čas? Kot lahko vidimo iz vsebine tega pisma, so misli aktualne tudi za današnji čas in so prav tako brezčasne, kot je Božanska Modrost – teozofija. Problemi v teozofskem gibanju kot tudi v vsakdanjem življenju človeka ostajajo enaki, za trpljenje človeštva se zdi, da se ne bo nikoli končalo, a vendar obstaja učenje, ki so nam ga predali modreci in ki kaže pot iz njega. To je teozofija in izkušnje pravega človeka, ki je v nas, so nas privedle v stik z njo. Te izkušnje so bile pridobljene skozi mnoge naše inkarnacije in rečeno je, da se je v nas zbudil nek spomin od prej, da smo sedaj člani TD in zagotovo je tudi to, da se poznamo od prej, da smo bili pri teozofskem delu že povezani in smo izpolnjevali to, kar je naša naloga – širjenje vedenja o tem, da obstaja teozofija, ki ponuja rešitev za vsak problem in da zato obstaja drug način življenja, ki lahko odpravi to veliko trpljenje, s katerim se skozi veke spopada človeštvo.

Sedaj pa se osredotočimo na povedi iz pisma. Prva poved Mahatmovega sporočila se nanaša na pismo g. Mantrija, kateremu je bilo dodano:

“Psihik in pranajamik, ki so ga zmedle blodnje članov.”

Ugotovimo lahko, da so psihiki – in g. Mantri je bil psihik – kaj radi zmedeni. Psihizem je povezan z ravno kama-manasa, z ravno vsakodnevnih misli in čutenj. Zato je psihizem povsem nekaj drugega kot duhovnost, ki pripada buddhi-manasični ravni, ki je raven modrosti, razsvetljenega uma.

Ta poved pa vsebuje še pojasnilo, da so bili člani Teozofskega društva žrtve blodenj, kar pomeni, da so bili nagnjeni k temu, da so zganjali hrup okoli nepomembnih stvari in se oddaljevali od pomembnih. To pa je za kakršno koli raziskavo seveda moteče. Zato se lahko vprašamo, ali imamo tudi še danes takšne raziskovalce, ki se, tako kot g. Mantri, potapljajo v psihizem in se zato zlahka zmedejo. Ali še vedno imamo člane, ki so žrtve blodenj in zato zmedeni? Zato rečeno lahko velja tudi dandanes.

Kaj pa je napisal g. Mantri? Tako pravi:

“Nekatere stvari, ki sem jih slišal od številnih članov Teozofskega društva, so me tako zmedle, da dejansko sploh ne razumem, katera so načela in prepričanja Društva.”

Tudi dandanes še obstajajo raziskovalci, pa celo člani, ki so zmedeni. Seveda teozofija ni tako enostavna stvar. Vendar pa obstajajo ljudje, ki hočejo natančno pojasnilo o tem, kakšna so prepričanja Društva. A društvo, kakršno je naše, ne more imeti načel in prepričanj v takšnem smislu. Spomnimo se na besedilo sklepov Generalnega sveta Teozofskega društva: “... menimo, da je treba poudariti, da ni nobenega nauka, nobenega mnenja, pa naj bi ga učil in zastopal kdorkoli, ki bi kakorkoli vezal člane Društva, in nobenega nauka, ki ga ne bi mogel vsak član sprejeti ali zavrniti. Sleherni član ima pravico, da se priključi katerikoli miselni šoli, ki si jo utegne izbrati, nima pa pravice, da bi svoj izbor vsiljeval drugim.”

Posameznikova svoboda mišljenja je bistvena prvina v Teozofskem društvu in člani Generalnega sveta zahtevajo od vsakega člana Teozofskega društva, “da

(med drugim) *uveljavlja svojo pravico do svobode misli in njenega izražanja v okviru vljudnosti in spoštovanja drugih.*” Vendar pa Teozofsko društvo sočasno vseeno obstaja tudi zato, da bi širilo določen pogled na življenje, ki je osnovan na temeljnih načelih, katerih bistvo je notranja enost vsega življenja. In način življenja, ki odraža ta temeljna načela, je življenje ljubeče prijaznosti, harmonije in modrosti.

Sedaj pa prehajamo na vsebino Mojstrovega pisma, ki je bilo dodano pismu g. Mantrija. Za povedjo, ki se nanaša na ugotovitev glede stanja g. Mantrija, Mojster nadaljuje z navajanjem posameznih točk, ki so bile pomembne za tisti čas in so pomembne še dandanes. Vsaka poved v pismu je pomembna in bo obravnavana v nadaljevanju. A glede na tematiko je mogoče posamezne povedi razvrstiti v naslednja področja:

1. Kritika tedanjega razvoja dogodkov v Teozofskem društvu
2. Pomen svobode mišljenja
3. Kako je napake mogoče popraviti
4. Prihodnost Teozofskega društva
5. Drža do Mojstrov Modrosti
6. Način delovanja Mojstrov Modrosti
7. Drža Mojstra Modrosti do učenca
8. Kaj častiti

V nadaljevanju bomo obravnavali eno točko za drugo, v vsaki pa so glede na vsebino zajete posamezne povedi iz pisma.

1. Kritika tedanjega razvoja dogodkov v Teozofskem društvu

Mojster kritizira predvsem dve stvari. Prvič, da prihaja do izgradnje nekakšne veroizpovedi, in drugič, da številni člani Društva hočejo, da bi se H. P. B. čim prej reinkarnirala. Mojster piše: *“Teozofsko društvo in njegovi člani počasi gradijo veroizpoved.”*

Nato pa navaja tibetanski pregovor:

“Lahkovernost plodi lahkovernost in se konča v hinavščini.”

Lahkovernost se torej konča s hinavščino. Do tega prihaja takrat, ko ljudje slepo verujejo, torej brez razumevanja, ko verujejo v nekaj zgolj zato, ker je to rekel nek človek, ali pa takrat, ko se čutijo dolžne laskati določenim prepričanjem. Zaradi tega zgolj ponavljajo stvari, v katere verjamejo drugi ljudje, ki pravijo, da je treba v te stvari verjeti in tako naprej. Posledica tega pa je, da bi Teozofsko društvo lahko postalo ozka in dogmatska religija. Toda Teozofsko društvo bi moralo predstavljati religijo samo po sebi, religijo v njenem najvišjem smislu. Religija namreč pomeni ponovno povezanost z, ponovno vračanje v enost. Če pa Teozofsko društvo postaja ozka in dogmatska religija, potem se to odraža z določenimi stvarmi, ki jih najdemo v dogmatskih religijah, z ostrakizmom (v starogrški, atenski demokraciji je bil *ostrakizem* pojem, ki je opisoval pravni postopek, po katerem je bil posamezen državljani preigan iz države za obdobje 10-ih let brez izgube državljskih pravic na podlagi večinskega glasovanja v skupščini. Sicer pa beseda izhaja iz grške besede *ostrakon*, ki pomeni košček keramike ali črepinjo, na kateri je bilo zapisano ime državljan v postopku (črepinjska sodba)), preiganjem, celo mučeništvom. V najslabšem primeru pa lahko pomislimo na inkvizicijo, na lov na čarovnice in tako naprej. Zato moramo paziti, da v Teozofskem društvu ne bi gradili veroizpovedi in govorili, da morajo člani verjeti v te in one stvari.

Druga težnja tistega časa, ki je bila predmet kritike v Mojstrovem pismu, pa je želja po vrnitvi H. P. B. Pismo pravi:

“Silovita želja po takojšnji reinkarnaciji Upasike je porodila zavajajoče utvarno razmišljanje. Upasika mora opraviti koristno delo na višjih ravneh in se ne more tako kmalu vrniti.” (op. Upasika je bil eden izmed vzdevkov gospe Blavatsky.)

Pri tem gre za dve stvari. Lahko bi rekli, da je bila takšna želja članov povsem človeška iz dveh razlogov. Prvič, ker so človeška bitja pogosto zelo konservativna in hočejo za vedno imeti istega učitelja in ista učenja. In drugič, ker človeška bitja včasih mislijo le na svoje lastno dobro, ne pa na to, kaj je dobro ali nujno za svet nasploh, ter težijo k prepričanju, da imajo vedno prav. In v obeh primerih teozofi niso nikakršne izjeme. Navsezadnje smo le ljudje.

Kaj torej pomeni prvo dejstvo, da so človeška bitja pogosto zelo konservativna in da hočejo za vedno imeti istega učitelja in morda ista učenja? To je človeška

težnja. Tako se je v tistem času izoblikovalo stališče, da je H. P. B. njihova učiteljica, ki ji ni dorasel nihče. Vendar pa še vedno obstajajo ljudje, ki se držijo tega prepričanja in ki hočejo, da bi se vsi vrnili *nazaj k Blavatsky*, kakor pravijo. Morda ne gojijo več upanja, da se bo H. P. Blavatsky kmalu reinkarnirala, vendar pa mislijo, da nekaj veljajo zgolj njena učenja. Zanje se je z gospo Blavatsky v Teozofskem društvu vse začelo in tudi končalo. Zaradi tega se ločujejo od Adyarja in oblikujejo lastna teozofska društva, do česar imajo vso pravico. V našem Društvu ne ostajajo zato, ker ne preučujemo izključno učenj H. P. Blavatsky. Vendar pa imamo tudi vsi ostali člani Društva vso pravico, da poleg H. P. Blavatsky priznavamo tudi druge učitelje. Vsak posameznik je svoboden pri tem, kaj bo priznaval ali preučeval.

Nazaj k Blavatsky teozofi so v številnih ozirih zelo dobri teozofi in gospa Blavatsky je bila zelo dobra učiteljica, vendar pa v Teozofskem društvu nimamo zgolj enega učitelja. In čeprav imamo kot posamezniki seveda lahko posebno nagnjenje do nekega učitelja, imamo na razpolago veliko možnih učiteljev, pa tudi življenje *sámo* je lahko naš učitelj.

Obstaja zanimivo tolmačenje zgodovine Teozofskega društva z vidika, recimo, generacij učiteljev. Po tem tolmačenju se zgodovina Društva deli na tri obdobja, ki so na nek način ponazarjala krščansko Trojico – Očeta, Sina in Svetega Duha.

Prva generacija učiteljev, to je generacija Očeta, je patriarhalna ali matriarhalna generacija, v kateri naj bi nekakšno vlogo očeta igral polkovnik Olcott, nekakšno vlogo matere pa gospa Blavatsky. In povsem razumljivo je, da sta s svojimi navdihnjenimi in globokimi učenji pritegnila številne privržence, obenem pa prispevala k ponovni oživitvi budizma. Vendar pa vemo, da je Buda dejal: “*Ne verjemite v nekaj že samo zato, ker bi to nekdo, pa četudi jaz, izrekel, ampak o tem razmislite sami in prizadevno poiščite svojo lastno osvoboditev.*” Vendar pa so nekateri ljudje to prezrli in so skušali dokaj suženjsko slediti H. P. B., oziroma svojim tolmačenjem H. P. B., ki jo je pogosto težko tolmačiti. Zato je bila morda potrebna sprememba, prenova. S tem bi se najbrž strinjala tudi H. P. B. in najbrž ji ne bila všeč ideja *nazaj k Blavatsky*, ampak prej *naprej z Blavatsky*.

Drugo obdobje je prineslo nekakšno prenovu s preprostejšo predstavitvijo teozofskih učenj, ki je imela za posledico veliko širitev članstva. To drugo

generacijo lahko, z ozirom na drugo osebo Trojice, imenujemo generacija Sina, to je generacijo sina in hčere C. W. Leadbeatra in dr. Annie Besant, v nekem smislu sina in hčere polkovnika Olcotta in gospe Blavatsky, saj sta ju oba dobro poznala, bila sta njuna učenca in sodelavca in prav tako sta pritegnila številne privrženke.

C. W. Leadbeater in dr. Annie Besant sta si bolj prizadevala, da bi s teozofskega zornega kota predstavila hinduizem in krščanstvo. Hinduizem ni toliko religija občestva, kot je recimo krščanstvo s svojim obiskovanjem cerkva in prisostvovanjem služenju, temveč je bolj stvar posameznika in družine, ki ima na svojem domu oltar ali pa obiskuje tempelj. Seveda hinduizem prav tako pozna poročne, pogrebne obrede in tako naprej, vendar pa ničesar, kar bi bilo podobno sveti maši ali čemu takemu. Vendar pa so začeli v času Leadbeatra in Besantove teozofi izvajati *Bharat Samaj Pujo* (*Bharat Samay Puja* je sestavljena, pri čemer je *Bharata* (edini podprti) naziv za Agni, ki ga pri življenju vzdržujejo ali ohranjajo ljudje; resnična zavest, katere odsev je zavest notranjih sposobnosti, pa tudi naziv velikega števila kraljev in herojev ter staro ime za Indijo (*Bharata Varsha* – dežela *Bharata*). *Samaya* je religiozni nauk, *puja* pa žrtvovanje, čaščenje in božansko spoštovanje idola ali česa svetega), ki je nekakšen manjši vsakodnevni obred.) Tako se na posestvu Teozofskega društva v Adyarju nahaja manjši hindujski tempelj, v katerem se ob šestih zjutraj ta obred izvaja vsak dan. Ta obred se izvaja tudi povsod tam po svetu, kjer se nahaja večje število hindujskih članov Društva. Obred temelji predvsem na *Gayatri*, ki je dejansko neke vrste slavošpev Univerzalnemu. Poleg tega je bila v tistem času ustanovljena tudi *Liberalna Katoliška Cerkev*.

Ti dve gibanji sta povsem neodvisni od Teozofskega društva. Lahko sta sicer vključeni v Društvo, ki pa z njima nima nič skupnega, niti nobene podobnosti. Tako v njiju lahko sodelujejo ljudje, ki niso člani Teozofskega društva. Vendar pa je preko teh gibanj, pa tudi na splošno, ta generacija pritegnila številne Indijce, pa tudi zahodnjake. Tako sta tudi dr. Besantova and C. W. Leadbeater pritegnila številne privrženke, pa čeprav je vsak od njiju govoril: "*Ne sledite mi! Razmišljajte sami!*"

Vendar pa je bila tudi njuna predstavitev teozofije, tako kot tista od H. P. B., zelo navdihujoča, poleg tega pa precej bolj preprosta in zato številnim lažje razumljiva.

Toda spet je prihajalo do tega, da so jima mnogi slepo sledili in zgradili neko vrsto prepričanja, tako da je znova bila potrebna nekakšna prenova in nastop tretje generacije učiteljev, ki ponazarja krščanskega Svetega Duha. Zakaj Svetega Duha? Zato, ker je Jezus ob slovesu od svojih učencev rekel naslednje (Janez, 16:7):

“Toda resnico vam govorim: za vas je dobro, da grem. Zakaj, če ne odidem, Tolažnik ne bo prišel k vam; če pa odidem, vam ga bom poslal.”

Tolažnik je Sveti Duh in krščanstvo njegov prihod praznuje na binkoštno nedeljo. Sveto pismo nato pravi, da je apostole od znotraj napolnil Sveti Duh. Ali to ne pomeni, da se je v njih prebudil njihov duh, njihovo najbolj notranje bitje? Tako lahko rečemo, da s to tretjo generacijo učiteljev nastopi čas, ko naj ne bi iskali in poslušali učitelja zunaj sebe, pa čeprav je tudi to lahko koristno, temveč naj bi predvsem raziskovali sami sebe, iskali in poslušali notranjega učitelja, to je, našo lastno zdravo pamet, našo lastno vest, in konec koncev, upajmo, naš lastni vpogled.

To so nenehno poudarjali Sri Ram in Radha Burnier, pa tudi Krishnamurti, ki je bil povezan z obema. In kako pogosto je slednji dejal:

“Ne sledite meni, sledite samemu sebi, svojemu lastnemu Jazu, kajti znotraj, ne zunaj vas je vaš učitelj!”

Od gospe Blavatsky in od Annie Besant se lahko veliko naučimo, vendar pa končna avtoriteta počiva v nas samih. Zato se, ne glede na vso hvaležnost, ne obešajmo na nobenega učitelja, na gospo Blavatsky, dr. Besant, Leadbeatra ali pa Krishnamurtija, ki se itak nikoli ni imel za učitelja.

Ta primerjava generacij učiteljev v Teozofskem društvu je seveda špekulacija, vendar zanimiva teorija, ki morda dobro ponazarja, kako se ljudje navadimo na stvari, nato pa zaradi tega potrebujemo notranjo prenovu.

Sedaj pa si oglejmo še drugi del točke v zvezi z željo po takojšnji reinkarnaciji H. P. B. (op. *Upasika mora opraviti koristno delo na višjih ravneh in se ne more tako kmalu vrniti.*). Prvi del se je nanašal na človeško težnjo po konservativnosti, medtem ko je drugi povezan z dejstvom, da ljudje pogosto mislijo le na svoje lastno dobro, ne pa na to, kaj je dobro in nujno za druge ali za planet, ter mislijo,

da imajo vedno prav, da najbolje vedo, kaj je dobro za vse nas. Vendar pa je njihov pogled včasih ozek in sebičen. Ne razmišljajo o širših posledicah izpolnjevanja svojih želja za njih same in druge.

V svetu obstajajo številni primeri, ko so na reki zgradili jez, ki je sicer priskrbel vodo za kmetijstvo ali industrijo, vendar pa je porušil ekološko ravnovesje celotne pokrajine in tako povzročil razdiralne posledice za ljudi in naravo. V bogatih deželah lahko opazujemo žalostne posledice delovanja gospodarskih družb, ki mislijo le na svoj dobiček ter sprejemajo takšne ekološke in ekonomske odločitve, ki uničujejo življenja milijonov ljudi, še posebej v revnejših območjih sveta. Takšne posledice so na primer genetsko spremenjena hrana in semena, pa tudi prekomerna uporaba fosilnih goriv, ki pogubno vpliva na podnebne spremembe, te pa ogrožajo vse življenje na našem planetu.

Na enak način so tudi številni člani Teozofskega društva po smrti H. P. B. mislili le na to, kako bi še naprej imeli koristi od nje, kako bi vstopali v njeno auro in se sončili v njej. Mislili so tudi na to, kako bi imeli nekoga, na katerega bi se lahko zanesli, če bi se H. P. B. kmalu reinkarnirala, kajti to je udobno. Niso dojeli, da bi H. P. B. lahko imela dolžnosti kje drugje. In zdi se, da je imela opravke izven našega sveta, ki jih ne bi mogla opraviti, če bi se kmalu reinkarnirala.

2. Svoboda mišljenja

Navedimo citat iz pisma:

“Nihče si nima pravice lastiti oblasti nad učencem ali njegovo zavestjo. Ne sprašujte ga, kaj verjame.”

Svoboda mišljenja je bistveno razpoznavno znamenje Teozofskega društva. Po eni strani se moramo učiti samostojnega mišljenja – lahko sprejemamo namige, nasvete, vendar pa je od nas odvisno, ali jih bomo uporabili ali ne. Po drugi strani pa moramo tudi drugim dovoliti, da razmišljajo samostojno in da sami poiščejo svojo lastno pot. Drugemu lahko damo nasvet, vendar pa se mora svobodno odločiti, ali ga bo sprejel ali ne. Takšna svoboda mišljenja je še celo bolj pomembna, ko gre za duhovno pot.

Mojster tudi v primeru, ko gre za njegovega učenca, ne terja nobene avtoritete nad njim ali njo. Pismo pravi celo to, da nima niti te pravice, da bi učenca spraševal po tem, kaj verjame.

“Mi si nikoli ne skušamo podrediti volje nekoga drugega.”

Podobne odlomke najdemo tudi v *Pismih Mahatem A. P. Sinnettu*.

“Učenec, ki je na preizkušnji, sme misliti in delati kar koli hoče, vendar pa je vnaprej opozorjen in poučen: preizkušali in zavajali te bodo videzi.”

In tudi v drugih besedilih:

“Mi nikoli ne usmerjamo naših učencev, niti jih ne opozarjamo vnaprej, ampak puščamo, da jih te izkušnje naučijo učinki, ki so jih ustvarili vzroki njihovih lastnih odzivov.”

In nadalje:

“Razsvetlitev mora priti od znotraj!”

3. Kako je napako mogoče popraviti

“Najboljši popravljaivec napake je iskren in odprt pregled vseh subjektivnih in objektivnih dejstev.”

Kaj bi lahko bilo bolj razumno? To je pristop veččega detektiva ali modrega sodnika. To pomeni uporabo zdrave pameti, ki jo je H. P. B. tako zelo cenila. Opirati se moramo na dejstva, ki pa so lahko objektivna in subjektivna. Objektivna dejstva zadevajo zunanje in materialne predmete ter dogodke. Vprašati se moramo, ali je poročilo o dejstvih zanesljivo. Naša dejstva moramo pridobiti na pravi način.

Na primer, novinar začetnik v svojem članku napiše, da so na določenem kraju na določenem drevesu zrasli trije sadeži. Njegov urednik ga nato resno opomni

z besedami, da so tam zrasli štirje sadeži. Kako je urednik prišel do tega podatka? Odšel je na opisano mesto in sam preštel sadeže.

Če sami ne vemo, koliko sadežev je bilo in kateri so bili, vendar pa priznamo, da ne vemo, pa je to že subjektivno dejstvo. Torej moramo raziskati ne le zunanje dokaze, ampak tudi to, kar bi lahko imenovali psihološki dokazi – kako zanesljiva je priča. Ali ni morda njen spomin pomanjkljiv, ali ima predsodke, zavestne ali podzavestne, itn. Pri popravljanju napak moramo dokaze pridobiti na pravilen način ter ugotoviti, kaj dokazujejo dejstva in kako zanesljive so priče.

4. Prihodnost Teozofskega Društva

“Teozofsko društvo je treba varno popeljati v novo stoletje.”

Kaj pomeni varno? Morda to, da se pri tem ne izgubi njegove bistvene narave. Spomnimo se sklepov Generalnega sveta: *“T. D. je organizacija razmišljujočih ljudi, pripadnikov katerekoli ali nobene verske organizacije. Društvo skuša vedno obdržati svoj poseben in edinstven značaj, zato se ne pridružuje ali istoveti z nobeno drugo organizacijo.”*

“Treba je prevzeti vrh intelektualnega napredka in mu pokazati pot v duhovnost. Ne sme se ga siliti v prepričanja in čustveno čaščenje.”

Očitno je, da globokih mislecev v avantgardi sodobnega mišljenja ni mogoče siliti v slepo verovanje ali v čustveno čaščenje. Mnogi misleci so postali in morda še vedno postajajo ateisti, če so soočeni s cerkvijo, ki je bila in je pogosto še vedno dogmatična in praznoverna. Kaj naj bi bil intelektualni napredek? Morda predvsem avantgarda mišljenja v filozofiji in znanosti. Nekateri menijo, da je trenutno le malo možnosti, da bi se glavni tok filozofskega mišljenja usmeril v duhovnost, medtem ko novi fiziki in drugi znanstveniki opozarjajo na številna teozofska načela. Priznavanje življenja v atomih kaže na to, da je vsa materija živa. Priznavanje učinka, ki ga ima opazovalec na obnašanje tega, kar opazuje, kaže na notranjo enost vseh stvari. Mnogi sodobni znanstveniki so bili ali pa so člani Teozofskega društva. Delujejo pod vplivom stikov s teozofi ali teozofskih idej. Ko pa obravnavamo naslednji citat, morda ugotovimo, da je to le en dejavnik.

“Esenca višjih misli članov v njihovi kolektivnosti mora voditi vsa dejanja v Teozofskem društvu.”

Kdo ve, kako velik vpliv so imele misli teozofov na svet? In takšne višje misli bi morale biti tudi vodilni dejavnik v razvoju samega Teozofskega društva. Vsaj glede na to, kar pravi to pismo. S kakšnim ciljem? Kakšen naj bi bil namen? To pojasnjuje naslednji citat:

“Teozofsko društvo naj bi postalo temeljni kamen prihodnjih religij človeštva.”

To pravi tudi *Mahachohanovo pismo*. Kako Mojster K. H. vidi bodoče religije človeštva? Namig je podan v naslednjem citatu:

“Da bi dosegli ta cilj, morajo tisti, ki ga vodijo, opustiti svoja šibka, pristranska posebna nagnjenja do oblik in ceremonij katere koli posebne veroizpovedi in pokazati, da so resnični teozofi, tako v notranjih mislih kot v zunanjih izpolnjevanjih dolžnosti.”

Kaj to pomeni? To, da se ne bi smeli vezati na oblike in ceremonije določenih veroizpovedi. Oblike in ceremonije so lahko številnim v pomoč, gotovo tudi določene religije, a tisto, kar je morda škodljivo, je nezdrava pristranskost ali dajanje prednosti določenim oblikam vere ali vezanost na oblike in ceremonije določenih veroizpovedi. To je razmišljanje, da so oblike in veroizpovedi absolutno nujne in da je določena religija boljša od vseh drugih. Lahko je boljša za nas. To je povsem v redu. Vendar pa ne bi smeli misliti, da je boljša tudi za vsakega drugega človeka. Naslanjanje na praznoverna prepričanja je eden izmed okov v budizmu. Pri tem sta ključni besedi naslanjanje in praznoverje. Oblike in ceremonije so zunanje stvari. Najbolj pomembne so notranje misli teozofske narave in nato zunanje delovanje, prav tako teozofske narave, ki izhaja iz tega mišljenja, z ozadjem v tem mišljenju. Tako lahko postane življenje *sámo* obred, ki ga živimo, in ne prihaja do protislovja med mišljenjem in delovanjem. Potem ni nikakršne potrebe, da bi se na eni strani zatekali bodisi v slepo verovanje ali v čustveno čaščenje, na drugi strani pa k izbiri med ateizmom in materializmom. V tem ni nobenega protislovja, nobene potrebe po zatekanju k enemu ali drugemu. Življenje in mišljenje lahko postaneta eno.

5. Drža Mojstrov Modrosti do učenca

“Kako redki so tisti, ki lahko karkoli vedo o nas. Ali naj se pomirimo s tem in postanemo idoli?”

In:

“Mi ne izkazujemo nobenih pristranskosti.”

Mnogo ljudi, celo članov Teozofskega društva, ima napačno predstavo o Mojstrih. Obstajajo izjave: *‘Molim k Mojstrom naj varujejo mojega sina’* ali *‘Mojstri nočejo, da bi oslepela.’* To so osebnostne stvari, ki so veliko preveč osebne. A ker silovita želja prinaša rezultate, ljudje te po neumnosti pripišejo Mojstrom. A Mojstri se ne smejo in se ne vmešavajo v našo karmo, kajti karma je naš učitelj in se je ne sme dotakniti nikakršno pridobivanje naklonjenosti, podkupovanje ali malikovanje.

Naslednji citat pa pravi naslednje:

“Besedičenje o ‘Mojstrih’ je treba mirno, a odločno utišati.”

Kaj je besedičenje, govoričenje (angleško: *cant*)? V slovarju lahko najdemo, da gre za hinavski, čustven in jezikav stil govora, pa tudi za čustveno rabo religioznih fraz ali moralnih čustev. Z drugimi besedami lahko rečemo, da gre za neiskren in izumetničen govor.

Dejansko velja, da manj ko o Mojstrih govorimo, bolje je. Manj, ko mislimo o Njih v mejah svetnega in osebnostnega ter v povezavah s svetnim in osebnostnim, bolje je. Kajti bolj, ko o Njih govorimo, bolj se od Njih oddaljujemo in bolj oviramo Njihovo delo.

To pa nas pripelje do naslednje točke:

6. Kako delujejo Mojstri

“Mi delujemo brezimno in tiho, nenehno sklicevanje na nas in ponavljanje naših imen pa poraja zmedeno auro, ki ovira naše delo.”

Lahko bi rekli, da Mojstri delujejo anonimno. Srednjeveški krščanski, pa tudi indijski umetniki so ostali anonimni, niso podpisovali svojih velikih del. Tudi redko ali pa sploh ne vemo, kdo so bili arhitekti velikih katedral. Dandanes pa umetniki hitijo s podpisovanjem svojih del, kajti podpis pogosto dvigne vrednost njihovih slik. Dandanes lahko že med gradnjo neke stavbe na oglasni deski vidimo ime arhitekta in drugih odgovornih oseb. A Mojstri delujejo tako kot veliki srednjeveški umetniki – anonimno. Vendar pa to, da sodobni umetniki uživajo ob pogledu na svoja natisnjena imena, ni v celoti njihova krivda. To je drža človeštva, kajti slava prinaša naročila in z njimi bogastvo. Oboje pa prinaša varnost, udobje in moč, vendar pa tudi rastočo notranjo negotovost, strah po izgubi te slave, tega bogastva, te varnosti, udobja in moči.

To morda lepo ponazarja smešna zgodba, ki ste jo sicer nekateri že slišali, a je lepa in prikladna v zvezi s tem, o čemer govorimo. Nek slaven igralec, vsaj on je mislil, da je zelo slaven, si je hotel ogledati predstavo, v kateri je igral njegov kolega. Odpravil se je na velik oddelek trgovine, kjer so prodajali vstopnice za predstavo in prosil za karto. Dekle je odgovorilo: 'Vse smo razprodali, nimamo več kart.' Toda igralec je mislil, da bi zanj morala biti nekje na voljo še kakšna karta, zato se je izprsil in rekel: 'A vi veste kdo sem jaz?' Dekle je odvrnilo: 'Samo trenutek, gospod,' in stopilo k telefonu ter poklicalo hišnega psihiatra: 'Gospod, tukaj je nekdo, ki ne ve, kdo je.'

7. Drža Mojstra Modrosti do učenca

“Bdim nad teboj, vendar pa moraš vložiti vso svojo moč.”

Bdeti ne pomeni vmešavati se in učenec mora z lastnimi napori vložiti (vsaj v primeru dr. Besant) vso svojo moč. Mojstrov ni mogoče pritegniti navzdol na našo raven. Če se jim želimo približati, se moramo mi dvigniti k Njim z našimi lastnimi napori, z našim načinom življenja v mislih, besedah in dejanjih.

Tako smo prišli do osme točke:

8. Kaj častiti

Očitno si Mojstri ne želijo našega čaščenja, vendar pa ima veliko ljudi pobožno naravo in se lahko dvignejo do višin zavesti preko ljubezni do nekega bitja, bitja,

ki ga imajo za popolnega, vse-ljubečega, nadvse modrega in tako naprej. Koga naj potem ti ljudje častijo, če ne Mojstrov? Pismo ponuja naslednji odgovor:

“Predanost in služenje naj bosta namenjena le Najvišjemu Duhu, ki mu pripada vsak.”

H. P. B. pravi nekaj podobnega v *Tajnem nauku* (str. 280, I. zvezek):

“Le večno nespoznavni in nedojemljivi Karala, Brezvzročni Vzrok, bi moral imeti svoje svetišče in oltar na sveti in nikoli shojeni zemlji našega srca – neviden, nedotakljiv, neomenjen, razen s ‘tihim, drobnim glasom’ naše duhovne zavesti. Tisti, ki ga častijo, bi morali to početi v tišini in posvečeni samoti svojih Duš; tako, da bo njihov duh edini posrednik med njimi in Univerzalnim Duhom, njihova dobra dejanja edini duhovni in njihovi grešni nameni edine vidne in objektivne darovane žrtve Prisotnosti.”

S spoštovanjem velikih Bitij ni nič narobe, prav tako s predanostjo. Resnična predanost je samo-pozabljenje, je oblika ljubezni do nečesa, kar človek šteje za višje od samega sebe. Čista ljubezen pa je dajanje, delo za druge.

To lepo ponazori naslednja svetopisemska zgodba (Evangelij po Mateju, 25: 34–40): *“Tedaj poreče kralj tistim, ki bodo na njegovi desnici: ‘Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti; popotnik sem bil in ste me sprejeli; nag sem bil in ste me oblekli; bolan sem bil in ste me obiskali; v ječi sem bil in ste prišli k meni.’ Tedaj mu bodo pravični odgovorili: ‘Gospod, kdaj smo te videli lačnega in smo te nasitili ali žejnega in smo ti dali piti? Kdaj smo te videli popotnega in smo te sprejeli ali nagega in te oblekli? Ali kdaj smo te videli bolnega ali v ječi in smo k tebi prišli?’ In kralj jim bo odgovoril: ‘Resnično, povem vam: Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.’”*

Torej, tukaj imamo načrt za prihodnost, za prihodnje religije človeštva, prepoznavanje enosti vsega življenja in služenje temu življenju v vseh živih bitjih.

PISMO ŠT. 82

Irena Primec

Pismo je objavljeno v V. delu knjige *Pisma od Mojstrov Modrosti*, druga serija, pod naslovom "mešana" pisma. Knjigo je uredil in sestavil C. Jinaradjadasa, pri čemer so objavljena pisma opremljena z njegovimi pojasnili in nekatera, ki so po njegovem mnenju pomembnejša, tudi z njegovimi predgovori. K temu pismu je napisal naslednji predgovor:

"Pismo, s katerim zaključujem to knjigo je eno od najpomembnejših. Nisem našel nobenega zapiska ali vira, ki bi vseboval podatek o njegovem naslovniku, niti o imenu Mojstra, ki ga je poslal. Imamo samo besedo od H. P. B., da je prispelo od Mojstra in da se sedaj v pisni obliki nahaja med dokumentacijo v Adyarju. Prepisal sem ga iz rokopisa, ki ga je lastnoročno napisala H. P. B."

Druga verzija se je kasneje pojavila v glasilu *Lucifer*, I. izdaja, l. 1889, pod naslovom: "Nekaj besed o vsakdanjem življenju", vendar brez oznake, kdo je pismo napisal. H. P. B. je pismo v svojem rokopisu predstavila z naslednjimi besedami:

"Liberalni krščanski član TD je ugovarjal preučevanju orientalskih religij in dvomil, ali je še ostalo kaj prostora za neko novo društvo – pismo, ki odgovarja na njegove pomisleke in na dajanje prednosti krščanstvu, je prispelo in narejena je bila tudi njegova kopija; po tem pismu ni več zanikal smiselnosti takšnega Društva, kot je deklarirana Teozofska zveza. Nekaj izvlečkov oz. citatov iz tega zgodnjega pisma bo jasno pokazalo naravo Društva, o kateri se je takrat globoko premišljevalo, kot tudi, da smo v tistih dneh zgolj poskušali slediti namenom resničnih ustanoviteljev Društva in jih izpeljati na najboljši možni način. Pobožen gospod je zase trdil, da je bil teozof in da ima pravico soditi druge ljudi (kar sledi kot pismo št. 82)."

V objavi besedila pisma so navedene tudi pikice med tekstom, ki označujejo praznine (kot pojasnjuje Jinaradjadasa) in so povzete iz H. P. B.-jinega rokopisa. Vendar pa je H. P. B. včasih vnesla niz pikic, da bi z njimi označila začetek stavkov in ne zaradi kakšnega izpuščanja besedila.

... Nimate pravice do takega naslova. Vi ste zgolj filozofski teozof, za razliko od tistega, ki je prišel do popolnega razumevanja imena in narave teozofa in zato ne bo obsojal nobenega človeka in dejanja ...

Ali trdite, da je vaša religija najvišja na tej zemlji in zgolj korak od Božanske Modrosti in da je v arterije starega propadajočega sveta uvedla novo kri in življenje ter resnice, ki so ostale neznane poganom? Če bi bilo tako, potem bi vaša religija uvedla najvišje resnice v vse družbene, zasebne in mednarodne odnose kristjanov. Kot lahko vsakdo zazna, pa namesto tega tako vaše socialno kot zasebno življenje ne temelji na skupni moralni solidarnosti, ampak zgolj na stalnem medsebojnem nasprotovanju in popolnoma mehaničnem ravnovesju posameznih moči in interesov ...

Če bi bili teozof, ne bi smeli delati tako kot tisti okrog vas, ki kličejo Boga Resnice in Ljubezni ter služijo temnim silam Moči, Pohlepa in Sreče. V sredi vaše krščanske civilizacije vidimo žalostne stare znake: realnosti vašega vsakdanjega življenja so diametralno nasprotne vašemu verskemu idealu, vendar tega ne čutite; zdi se, da vas niti najmanj ne moti da prav zakoni, ki vladajo vašemu bitju, ne glede na to, ali so na področju politike ali družbene ekonomije, boleče nasprotujejo začetkom vaše vere. Toda, če so zahodni narodi tako prepričani, da ideal nikoli ne more postati praktičen in praktično nikoli ne bo doseglo ideala – potem se morate odločiti oz. izbrati: ali je vaša religija tista, ki je neuporabna, in v tem primeru ni nič boljša od lahkomiselne iluzije, ali pa je morda le možna njena praktična uporaba, pa ste vi sami tisti, ki v svojem vsakodnevnem življenju ne želite uporabiti njene etike ... Preden povabite druge narode h “kraljevi praznični mizi”, od katere vaši gostje vstanejo bolj sestradani kot prej, morate zato preučiti obroke hrane, ki vam jih ponujajo, preden jih poskušate pripeljati do svojega načina razmišljanja ...

Pod oblastjo in vplivom eksoteričnih/popularnih veroizpovedi, grotesknih in izmaličenih senc teozofskih realnosti mora obstajati vedno enako zatiranje šibkih in ubogih ter isti tajfunski boj, ki ga bijejo premožni in mogočni med seboj ... Zgolj ezoterična filozofija, duhovno in psihično zlitje človeka z Naravo, je tista, ki lahko z razkritjem temeljnih resnic prinese tako želeno vmesno

stanje med dvema skrajnostma človeške sebičnosti in božanskega altruizma ter končno pripelje do lajšanja človeškega trpljenja.

Teozofija ne sme predstavljati zgolj zbirke moralnih resnic, svežnja metafizične etike, ki se odraža v teoretičnih disertacijah. Teozofija mora biti uporabna, zato jo je treba razbremeniti neuporabne razprave ... Najti mora objektivni izraz v vseobsegajočem kodeksu/zakoniku življenja, ki je temeljito prepojen z duhom – duhom medsebojne strpnosti, dobrotljivosti in ljubezni. Njeni privrženci morajo kazati zgled/vzor za trdno načrtano in neomajno uporabljeno moralo, preden dobijo pravico, da v duhu prijaznosti poudarjajo tudi odsotnost podobne etike Enotnosti in iskrenosti namena v drugih združenjih in posameznikih.

Kot je bilo že povedano – noben teozof ne bi smel kriviti brata, ne znotraj ali zunaj združenja, se vmešavati v njegova dejanja ali ga javno obtoževati, da ne bi sam izgubil pravice, da se šteje za teozofa. Vedno odvrnite pogled od nepopolnosti svojega bližnjega in svojo pozornost osredotočite na svoje pomanjkljivosti z namenom, da bi jih popravili in postali pametnejši ... Ne kažite na razlike med trditvami in dejanji drugega človeka, ampak mu, pa naj je brat ali sosed, raje pomagajte pri njegovi težavni poti skozi življenje ...

Problem prave teozofije in njenega velikega poslanstva je izdelava jasnih, nedvoumnih predstav o etičnih idejah in dolžnostih, ki bi najbolj in najbolje zadovoljile altruističen in pravičen občutek v nas ter oblikovanje teh predstav za njihovo prilagoditev v takšne oblike vsakodnevnega življenja, v katerih se lahko kar najbolj pravično uporabljajo ... Takšno je skupno delo za vse, ki so pripravljeni delovati po teh načelih. To je težavna naloga in bo zahtevala naporno in vztrajno prizadevanje, vendar vas mora voditi k neopaznemu napredovanju brez puščanja prostora za kakršne koli sebične težnje zunaj načrtanih meja. Ne prepustite se nebratskim primerjavam med nalogo, ki ste jo na področju teozofije opravili sami, in delom, ki ga je vaš sosed ali brat zapustil neopravljenega, saj nikomur ni puščeno, da bi oplel večji kos zemlje kot pa mu bo njegova moč in sposobnost to dopuščala ... Ne bodite preveč strogi glede zaslug ali prikrajšanosti tistega, ki si prizadeva za sprejem med vaše vrste, saj lahko resnico o dejanskem stanju notranjega človeka pozna in pravično obravnava zgolj KARMA. Že zgolj preprosta navzočnost dobro-

namernega in naklonjenega posameznika med vami lahko pomaga z magnetno silo ... Na področju Resnice ste svobodni delavci in kot taki ne smete puščati ovir na poteh, ki vodijo do nje.

... stopnje uspeha ali neuspeha so mejniki, ki jih bomo morali upoštevati, saj bodo predstavljale ovire, ki jih boste z lastnimi rokami postavili samemu sebi in tistim, ki ste jih prosili, da postanejo vaši učitelji. Bolj ko se približujete zastavljenemu cilju, krajša je razdalja med učencem in Mojstrom.

To pismo torej odgovarja nekemu katoliškemu članu TD, ki zase trdi, da je teozof, da lahko sodi druge ljudi in da je njegova religija – krščanstvo pred vsemi drugimi religijami in ima pomisleke, če glede na to sploh obstaja mesto za TD.

Pismo se začne:

“... Nimate pravice do takega naslova. Vi ste zgolj filozofski teozof, za razliko od tistega, ki je prišel do popolnega razumevanja imena in narave teozofa in zato ne bo obsojal nobenega človeka in dejanja ...”

Kakšna pa je razlika med filozofskim teozofom in pravim teozofom?

Filozofski teozof je tisti, ki teozofijo raziskuje na intelektualni ravni, ki je poln naučenih citatov velikih mislecev in jih neumorno ponavlja ob vsaki priložnosti, a to njegovo znanje ostaja na površini, ne prodre v njegovo globino, da bi prišel do globljega uvida in razumevanja o pomenu teozofskih nauk. Njegovo ravnanje je tako brez topline in zato ne more v ljudeh spodbuditi tistega plemenitega jedra, se ne dotakne drugih ljudi. Ker nima pravega razumevanja in se zanaša samo na svoje naučeno znanje, je poln samoljubja in si domišlja, da ima pravico soditi druge ljudi. A to je daleč od tega, kar je pravi teozof. On je v prvi vrsti raziskovalec in svobodni mislec in seveda služitelj drugim. Prizadeva si spremeniti samega sebe in tako dela za preobrazbo človeštva. Ljudem poskuša pokazati, da obstaja način življenja, ki kaže pot trpljenja. Druge poskuša razumeti in jim daje pravico, da do resnice hodijo

po svoji poti, kajti tja vodi samo ena pot. Priznava jim enako svobodo, kot jo zahteva tudi zase.

G. Arundale, četrti predsednik, je o temu dejal: "Teozofovo veliko iskanje je odkrivanje resnice povsod in povzdignjenje resnice povsod. Ni večjega služnja, ki bi ga lahko vsak posameznik dal nekomu drugemu, kot da bi mu povzročil občutek povzdignjenja in radosti glede tistih resnic, ki so mu najbližje in najdražje. Če smo resnično teozofi, potem se mi zdi, da ne moremo storiti ničesar boljšega, kot da vzamemo vsakega posameznika tam kjer je in ga poskušamo povzdigniti tam, kjer je, mu pomagati, da se bolj po pameti veseli, kjer je. To ni prav preprosto, saj se v mnogih primerih soočate s posameznikom, ki je v stanju dogmatizma zožen v svoji togi ekskluzivnosti, ali obupu nemočnega v svoji popolni brezupnosti. Ne pravim, da ni nujna stopnja evolucije, da bi bili prepričani v to, da imate prav, drugi pa narobe. Toda v resnici nihče nima bolj prav od nekoga drugega. V navadi posameznika, ki je zelo poln začasnega sebe, je, da je prepričan v svoj prav, da so njegovi pogledi pravilni, da je njegov življenjski načrt pravilen. Ti posamezniki so malce težavni, ker se tako oprijemajo časa, da nimajo ničesar, s čimer bi lahko obvladali večnost, in to je njihova šibkost. Živijo v ječah lastnih začasnih ozkosti in so zelo prepričani sami vase, so samozadovoljni, nepopustljivi v svojih pogledih. Niso svobodni. Medtem ko je seveda res, da mora biti posameznik najprej suženj, preden je lahko kralj, bi moral teozof natančno opazovati in prispevati k temu, da bi obdobje suženjstva čim prej minilo in da bi se lahko njegov obraz čim prej obrnil proti njegovemu kraljestvu."

Teozof je do vseh strpen. Kot uči drobna knjižica *Ob nogah učitelja*, moraš pokazati iskreno zanimanje za verovanje tistih, ki pripadajo drugi religiji, kot da bi bila tvoja lastna. Saj je njihova religija pot do Najvišjega, prav tako kot tvoja. Če bi rad vsem pomagal, moraš vse tudi razumeti. Annie Besant pravi: "Velik znak, da je nekdo zares toleranten, je, da lahko vidi stvar z vidika nekoga drugega ter s tega vidika govori, da bi tako lahko pomagal."

Da pa bi pridobil popolno strpnost, se moraš najprej znebiti fanatizma in praznoverja. Naučiti se moraš, da niso potrebni nobeni obredi, sicer se boš štel za boljšega, kot so tisti, ki obredov ne opravljajo. Ne smeš pa obsojati tistih, ki jim obredi še vedno nekaj pomenijo. Naj delajo po svoji želji, vendar z

njimi ne smejo motiti tebe, ki poznaš resnico, prav tako ti ne smejo vsiljevati tistega, kar si že prerasel. Do vsega bodi obziren in ljubezniv. Na vse glej prijazno, ljubeznivo in strpno, in na vse enako, na budiste, hindujce, jainiste, jude, kristjane in muslimane.

Mojster nato v pismu spregovori o religiji in njegove misli zadevajo krščansko religijo, glede na to, da je pismo namenjeno krščanskemu članu TD. Tako pravi:

“Ali trdite, da je vaša religija najvišja na tej zemlji in zgolj korak od Božanske Modrosti in da je v arterije starega propadajočega sveta uvedla novo kri in življenje ter resnice, ki so ostale neznane poganom? Če bi bilo tako, potem bi vaša religija uvedla najvišje resnice v vse družbene, zasebne in mednarodne odnose kristjanov. Kot lahko vsakdo zazna, pa namesto tega tako vaše socialno kot zasebno življenje ne temelji na skupni moralni solidarnosti, ampak zgolj na stalnem medsebojnem nasprotovanju in popolnoma mehničnem ravnovesju posameznih moči in interesov ...”

Torej, če bi krščanstvo bila najvišja religija na našem planetu, potem bi svoje najvišje resnice uvedlo v vse odnose kristjanov – v osebne, družbene in mednarodne. In ker živimo v krščanskem svetu, lahko vidimo, da se verske resnice ne odražajo v vseobsežnem življenju okrog nas. Priča smo stalnemu nasprotovanju in umetnemu uravnovešanju moči.

Kot pravi H. P. B. v *Ključu k teozofiji* se je vsa nesebičnost Jezusovih altruističnih naukov spremenila zgolj v teoretičen predmet za pridige. Navodila praktične sebičnosti, proti katerim je Jezus tako zaman pridigal, pa so se zakoreninila v samo bistvo življenja zahodnih narodov. Vzrok za to je naravna sebičnost človeške narave. Sebičnost je v bistvu konservativna in ne mara, da bi jo motili. Rajši ima lagodno nevznemirljivo laž kot pa največjo resnico, če bi ta zahtevala, da bi se odpovedal že najmanjšemu udobju.

Kristus naj bi bil rekel: “Ljubite se med seboj” in “Ljubite svoje sovražnike”, kajti, “če ljubite samo tiste, ki vas ljubijo, kakšno zasluženje imate? Ali ne delajo tega tudi cestnarji? In če pozdravljate le svoje brate, kaj delate posebnega? Ali ne delajo to tudi pogani?” To so Kristusove besede. Toda v *Genezi*

piše: "Preklet bodi, Kanaan! Bodi hlapec hlapcev bratoma." In zato imajo ljudje, ki verjamejo Bibliji, rajši Mojzesov zakon kot Kristusov zakon ljubezni. Opirajo se na staro zavezo, ki daje podporo vsem njihovim strastem, zakonom osvajanja in prilaščanja ter nasilju nad rasami, ki jih razglašajo za *manjvredne*. Kakšna hudodelstva so bila storjena na osnovi tega peklenškega odstavka, če ga razumemo dobesedno, nam pripoveduje zgodovina. Ker obstaja ena absolutna bit, iz katere vse izhaja in se vanjo vrača, potem obstaja tudi ena resnica, ki se izraža v različnih religijah. Kar je resnično na metafizični ravni, je resnično tudi na fizični. Ne obstaja noben plodnejši vir sovražstva in sporov, kot so verske razlike. Če ena stran misli, da izključno samo ona pozna vso resnico, je naravno, da verjame, da je druga stran v krempljih zmote ali hudiča. Ko pa bo človek uvidel, da nobena stran ne pozna vse resnice, ampak da se med seboj dopolnjujejo, da je popolno resnico mogoče najti le v povezavi različnih pogledov vseh, potem ko so odstranili vse, kar je bilo v njih napačnega – tedaj bo mogoče osnovati pravo bratstvo v veri. V TD se poskušamo naslanjati na modrost starega budističnega aksioma, "časti svojo lastno vero in ne obrekuj vere od drugih".

Mojster nato pravi:

"V sredi vaše krščanske civilizacije vidimo žalostne stare znake: realnosti vašega vsakdanjega življenja so diametralno nasprotne vašemu verskemu idealu, vendar tega ne čutite /... /"

V nadaljevanju pravi, da kot kaže, nas ne moti, da zakoni, ki nam vladajo na vseh področjih življenja, nasprotujejo začetkom naše vere, to je krščanske vere. Da smo zahodni narodi prepričani, da ideal nikoli ne more postati praktičen in da praktično ne more doseči ideala. Tako nas navaja, da izberemo, ali je naša religija neuporabna ali pa je uporabna, pa smo mi tisti, ki njene etike nočemo uporabiti v vsakodnevem življenju. In nato nas pouči, da moramo najprej preučiti, kaj nam ponujajo drugi narodi s svojo vero, preden jih mi poskušamo pripeljati do svojega načina razmišljanja.

Kar zadeva ideal – imamo idejo, ki je teozofija, in imamo TD, ki je nepopolno utelešenje te ideje. Pravičnost se, tako kot sočutje, začne v domači hiši. Samo pogledjmo Pridigo na Gori – naši socialni, politični in celo verski zakoni je

niso mogli izpolnjevati niti po mrtvi črki na papirju, kaj šele v duhu. Kaj pravi govor? “Ne upirajte se zlu, ljubite svoje sovražnike, delajte dobro tem, ki vas sovražijo, blagoslovljajte tiste, ki vas preklinjajo”, kajti “kdor bo kršil katero teh najmanjših zapovedi in bo ljudi tako učil, bo najmanjši v nebeškem kraljestvu” in “kdor reče ‘norec’, zasluži, da pride v peklenški ogenj.” Zakaj naj bi torej sodili, če ne želite biti sojeni? Če kdo trdi, da med teozofijo in Teozofskim društvom ni razlike, potem tudi celotno krščanstvo, njegovo bistvo, izpostavlja enakim obtožbam. Velika je razlika med abstraktnim idealom in njegovim nosilcem.

Da se bomo približali Resnici, moramo primerjalno preučevati religije, filozofije in znanosti – to je drugi cilj TD. H. P. B. nas navaja na to, ko pravi:

“... Kako naj se, z ozirom na stalno rastoče zmagoslavje in sočasno zlorabo svobodnega mišljenja in svobode, zaustavi človekov bojeviti naravni nagon, da ne bi zadajal doslej nezaslišano krutost in strahote, tiranijo, nepravičnost, itn., če ne z blagodejnim vplivom bratstva in s praktično uporabo Budovih ezoteričnih nauk? ... budizem je najbolj gotova pot, ki pripelje ljudi do edine ezoterične resnice. V svetu, kakršen se nam kaže sedaj, najsi krščanskem, muslimanskem ali poganskem, je pravičnost deležna prezira, častitost in usmiljenost pa zavrženi. Z eno besedo, kako naj se – če že tisti, ki so nam najbolj voljni osebno služiti, napačno tolmačijo glavne cilje Teozofskega društva – ukvarjamo s preostankom človeštva? S tistim prekletstvom, ki je znano kot boj za življenje in je dejanski ter najbolj plodovit vir večine stisk in gorja, in vseh zločinov? Zakaj je ta boj postal skoraj univerzalni načrt veselja? Naš odgovor je, – zato, ker nobena religija, z izjemo budizma, ni učila uporabnega preziranja tega zemeljskega življenja; vse so, še vedno s to edino izjemo, preko svojih peklov in prekletstev vbile v glave ljudi največji strah pred smrtjo. Zato ugotavljamo, da boj za življenje besni najbolj silovito v krščanskih deželah, predvsem v Evropi in Ameriki, slabi v poganskih deželah in je skorajda neznan med budističnim prebivalstvom. /.../ Učite ljudi, da bodo uvideli, da je celo najsrečnejše življenje na tej zemlji le breme in utvara; da je naša lastna Karma, vzrok, ki ustvarja učinek, tista, ki je naš lastni sodnik – naš Osvoboditelj v bodočih življenjih – pa bo veliki boj za življenje kmalu izgubil svojo silovitost. /.../ Svet na splošno, še posebej pa krščanski, ki je bil dva tisoč let prepuščen režimu osebne Boga, se je sedaj, skupaj s svojimi

političnimi in družbenimi sistemi, ki temeljijo na tej isti ideji, izkazal za polomijo. Če teozofi pravijo, da z vsem tem nimajo nobene zveze; če se nas nižji razredi in podrejene rase (tiste v Indiji, na primer, po pojmovanju Britancev) ne tičejo in se morajo znati, kakor pač znajo, kaj potem nastane iz naših odličnih izpovedi o dobrohotnosti, človekoljubju, reformah, itn.? Ali so te izpovedi roganje? In če so roganje, ali je potem naša pot res prava? /... / Ali naj se predamo učenju nekaj Evropejcev – ki so se najedli obilja dežele, pri čemer so mnogi med njimi otovorjeni z darovi slepe sreče – racionalnemu zvonjenju zvoncev, pojavljanju skodelic, duhovnemu telefonu in astralnemu oblikovanju teles ter pustimo mrgoleče milijone nevednih, revnih in zatiranih, da skrbijo sami zase ali za svojo bodočnost tako, kakor najbolje znajo? Nikoli! Propade naj raje Teozofsko društvo, skupaj z obema svojima nesrečnima Ustanoviteljema, kot da bi morali dovoliti, da ne bi postalo kaj boljšega kot akademija magije in predavalnica okultizma! Da bi mi, predani privrženci tistega inkarniranega duha absolutnega samožrtvovanja, človekoljubja, božanske ljubeznivosti, kakor tudi vseh drugih najvišjih vrlin, ki jih je mogoče doseči na tej zemlji žalosti, človeka vseh ljudi, Gautama Bude, morali kdaj koli dovoliti, da je Teozofsko društvo predstavljalo utelešenje sebičnosti, zatočišče maloštevilnih, ki ne premorejo misli za mnoge, je zelo čudna misel, bratje moji! /.../ In od nas, ponižnih učencev teh popolnih Lam, naj bi pričakovali, da dovolimo Teozofskemu društvu, da opusti svoj najbolj plemenit naslov, naslov Bratstva Človeštva, zato da bi postalo preprosta šola psihologije! Ne, ne, dobri bratje, vi že predolgo delujete v zmoti. Poskušajmo se razumeti! Tisti, ki se ne čuti usposobljenega, da bi dovolj dojel plemenito idejo, da bi lahko zanj delal, naj se ne loti naloge, ki je zanj pretežka. /.../”

Nato pismo pravi, kako pod oblastjo eksoteričnih veroizpovedi mora obstajati boj za premoč med bogatimi in vedno enako zatiranje šibkih in ubogih. In, citiram:

“Zgolj ezoterična filozofija, duhovno in psihično zlitje človeka z Naravo, je tista, ki lahko z razkritjem temeljnih resnic prinese tako zeleno vmesno stanje med dvema skrajnostma človeške sebičnosti in božanskega altruizma ter končno pripelje do lajšanja človeškega trpljenja.”

H. P. B. o tem pravi:

“Resnična religija in filozofija ponujata rešitev za vsak problem. To, da se svet nahaja v tako slabem moralnem stanju, je odločilen dokaz, da nobena od njegovih religij in filozofij, tista od civiliziranih ras še manj kot katerakoli druga, ni nikoli posedovala resnice. Pravilne in logične razlage vsebine problemov velikih principov dvojnosti pravilnega in napačnega, dobrega in zla, svobode in despotizma, bolečine in ugodja, sebičnosti in nesebičnosti, so za njih enako nedosegljive kot pred 1881 leti. Od rešitve so enako daleč, kot so vedno bile; vendar pa mora za te probleme nekje obstajati dosledna rešitev in če bodo naši nauki razkrili, da so jo zmožni ponuditi, potem bo svet prvi, ki bo priznal, da mora obstajati resnična filozofija, resnična religija, resnična svetloba, ki ponuja resnico in nič drugega kot RESNICO!”

Pismo se nadaljuje s tem, da teozofija ne sme biti le zbirka moralnih resnic, ampak mora biti uporabna in najti izraz v vseobsegajočem zakoniku življenja, ki je temeljito prepojen z duhom medsebojne strpnosti, dobrotljivosti in ljubezni. Njeni privrženci pa morajo biti zgled za trdno začrtano in neomajno uporabljeno moralo preden lahko v duhu prijaznosti kažejo na odsotnost podobne etike in iskrenosti pri drugih združenjih in posameznikih.

Problem prave teozofije in njenega velikega poslanstva je izdelava jasnih, nedvoumnih predstav o etičnih idejah in dolžnostih, ki bi najbolj in najbolje zadovoljile altruističen in pravičen občutek v nas ter oblikovanje teh predstav za njihovo prilagoditev v takšne oblike vsakodnevnega življenja, v katerih se lahko kar najbolj pravično uporabljajo ... Takšno je skupno delo za vse, ki so pripravljeni delovati po teh načelih.

Kot je že dejala H. P. B., naše društvo največji pomen pripisuje moralnemu dvigu. Kdor želi biti pravi teozof, se mora potruditi, da bo tako tudi živel. Obstaja namreč razlika med teozofom in članom našega društva – kdor želi teozofijo samo spoznati, ta bo ostal samo član našega društva. Tisti, ki pa bo teozofske nauke udejanjal v svojem življenju, pa bo dejansko postal teozof in ne bo zgolj filozofski teozof. A obnašanje nekaterih članov je močno v nasprotju s tem osnovnim pravilom. Za to je kriva človeška narava, in ne naša pravila, in tu se ne da kaj dosti pomagati. To je podobno kot pri tistih, ki se imajo za kristjane, pa ravnaajo kot hudobci. Pravi teozof bi moral “delati pravično in živeti skromno”. To pomeni, ena samost mora pozabiti nase zavaljo mnogih samosti in to je čisti altruizem.

Pismo tudi pravi:

“Če bi bil teozof, ne bi smel delati tako kot tisti okrog vas, ki kličejo Boga Resnice in Ljubezni ter služijo temnim silam Moči, Pohlepa in Sreče. Noben teozof ne bi smel kriviti brata, ne znotraj ali zunaj združenja, se vmešavati v njegova dejanja ali ga javno obtoževati, da ne bi sam izgubil pravice, da se šteje za teozofa. Vedno odvrnite pogled od nepopolnosti svojega bližnjega in svojo pozornost osredotočite na svoje pomanjkljivosti z namenom, da bi jih popravili in postali pametnejši ... Ne kažite na razlike med trditvami in dejanji drugega človeka, ampak mu, pa naj je brat ali sosed, raje pomagajte pri njegovi težavni poti skozi življenje ... Ne prepustite se nebratskim primerjavam med nalogo, ki ste jo na področju teozofije opravili sami, in delom, ki ga je vaš sosed ali brat zapustil neopravljenega, saj nikomur ni puščeno, da bi oplel večji kos zemlje, kot pa mu bo njegova moč in sposobnost to dopuščala ... Ne bodite preveč strogi glede zaslug ali prikrajšanosti tistega, ki si prizadeva za sprejem med vaše vrste, saj lahko resnico o dejanskem stanju notranjega človeka pozna in pravično obravnava zgolj KARMA. Že zgolj preprosta navzočnost dobronamernega in naklonjenega posameznika med vami lahko pomaga z magnetno silo ... Na področju Resnice ste svobodni delavci in kot taki ne smete puščati ovir na poteh, ki vodijo do nje.

... stopnje uspeha ali neuspeha so mejniki, ki jih bomo morali upoštevati, saj bodo predstavljale ovire, ki jih boste z lastnimi rokami postavili samemu sebi in tistim, ki ste jih prosili, da postanejo vaši učitelji. Bolj ko se približujete zastavljenemu cilju, krajša je razdalja med učencem in Mojstrom.”

Vsi poznamo te besede iz Svetega pisma: “Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen?” Vsi smo še polni pomanjkljivosti in vložiti moramo trud, da jih odpravljamo. To je težka naloga in zato zelo počasi napredujemo. Rečeno je, da če v enem življenju osvojimo oz. pridobimo eno vrlino (npr., Potrpežljivost), je to dovolj. A to nas ne sme uspavati, da bi se pogreznili v samozadovoljstvo, ko se nam zdi, da smo na svoji Poti napredovali, kajti življenje samo nam bo na pot postavilo preizkušnjo, ki nam bo pokazala, da temu ni tako in da si moramo še naprej prizadevati. In zato gremo po tej naši poti, ki je življenje samo, vsak po svoji poti, kajti ni ene same poti do resnice. Kot pravi lepa pesem od Christine Rosetti: “Ali se pot ves čas vije po hribu navzgor? Da, do samega vrha. Ali popotovanje traja cel dan? Od zore do mraka, pri-

atelj moj.” Vsako spoznanje, ki ga bo na tej poti z izkušnjo pridobil en človek, vsak delček resnice, ki jo bo spoznal en človek, bo v pomoč vsem – a ni to logično, če je življenje eno? Ne obsojajmo, ne obtožujmo drug drugega, pomagajmo si med seboj na vse načine. Kot je tako lepo vprašala Annie Besant: “Ali nismo tukaj le zato, da pomagamo drug drugemu, ljubimo drug drugega, dvigujemo drug drugega?” To je naše delo in le tako se bomo približevali našemu idealu.

Skrit zaklad se ne razkrije, če govorite: “Pokaži se!” Najti morate kraj, odstraniti kamenje in kopati.

MOJSTRI MODROSTI IN DANAŠNJI ČAS

Gianni Bastiani

Mahatme nam v svojih pismih jasno kažejo, kateri je glavni namen nastanka Teozofskega društva. To je ustvariti jedro človeškega bratstva. V pismu št. 6 beremo: "Nadrejeni želijo, da se ustvari Bratstvo človeškega rodu. Gre za pravo Bratstvo, ustanovo, ki bo znana po celem svetu in bo pritegnila pozornost višjih umov."

Prvi in najpomembnejši cilj Teozofskega društva je ustvariti jedro Univerzalnega Bratstva brez razlikovanj, to pa je možno preko študija teozofskih tekstov in preko primerjalnega študija religij, znanosti in filozofij, kar obenem že predstavlja drugi cilj Društva.

Današnji čas se zelo razlikuje od konca 19. stoletja, ko je bilo ustanovljeno TD, vsaj kar se tiče tehnološkega in znanstvenega vidika, informativnega napredka, internetnih povezav in raznih avtomatizacij. S psihološkega vidika pa se človek ni razvijal s tolikšno hitrostjo. Seveda, mnogo diktatur je prešlo v demokracije, Evropa se je združila, vendar se ti procesi združevanja in demokratizacije razvijajo s težavo in so večkrat zelo nestabilni zaradi subkulturnih skupin, ki jih podpirajo nekateri vodilni sloji, katerim je pri srečanju le lasten položaj oblasti nad drugimi. Prav zaradi tega sta študij in pridobivanje znanja tako pomembna, ker nam omogočata svobodo in obrambo pred izkoriščanjem, pa tudi obrambo pred triki našega uma.

Teozofski Mojstri skupno z drugimi Razsvetljenimi Bitji tvorijo Hierarhijo Belega Bratstva, ki skrbi za človeštvo v vseh njegovih dolgih in bolečih razvojnih procesih. Ciklično pošiljajo človeštvu spodbude k razvoju in napredku. Ena zadnjih takih spodbud je bila ustanovitev Teozofskega društva. Mojstri in vse Belo Bratstvo so vedno v stiku s celotnim človeštvom in to v enakem razmerju, kot sta notranji, duhovni Jaz in utelešena osebnost.

Redko se dogaja, da se počutimo zavestno popolnoma prežeti z duhovnim življenjem, ker oblaki našega sebičnega uma ne prepuščajo veliko žarkov

sončne svetlobe. Kot vidimo, morajo Mojstri mimo mnogih in velikih preprek, da pozitivno vplivajo na razvoj človeštva.

Vsi teozofi lahko veliko pripomoremo k tej njihovi nalogi s tem, da poskušamo v naših srcih razviti občutje bratstva z vsemi živimi bitji, brez vseh simpatij ali antipatij. To pa je težko uresničiti s tem, da ostajamo zaprti doma in tudi zaradi tega Teozofsko društvo polno podpira študij v skupinah. Samo v skupnem študiju in delu lahko opazujemo naše reakcije, emocije in čustva, ki se porajajo v odnosih z drugimi. Ko jih zavestno opazujemo, jih spoznavamo, lahko nanje vplivamo razvojno.

Dobro delovanje skupin je rezultat harmoničnega sodelovanja v času in s strani vseh članov. Pomembno je, da se nove člane spodbuja k aktivnemu sodelovanju s prispevki in z vprašanji. Vsakdo bi moral nuditi, kar pač lahko in brez prekašanja.

Študij teozofije nam pomaga odpirati um. Pomembno je, da se študija lotimo s praznim umom in brez predsodkov. Opazovanje lastnih misli, emocij in duševnih stanj znotraj meditativne prakse ogromno pripomore pri uveljavljanju praznine in notranjega miru, ki sta potrebna, da bolje delujemo v vsakdanu ter da odstranimo tiste prepreke, ki nam onemogočajo spontanost in čistost v življenju.

S tem kratkim prispevkom bi rad poudaril, da s pravilno motivacijo, s skupnim študijem ter z meditativno in introspektivno prakso lahko vsak človek spreminja samega sebe in svoje življenje na bolje. Prav tako istočasno vpliva na življenje ljudi, s katerimi je v stiku.

Pri razvijanju pravega bratstva naj vsakdo sodeluje po svojih možnostih.

Imate čudovito predsednico, s katero bo v skupnem delu lahko cvetelo Teozofsko društvo v Sloveniji.

MOJSTRI MODROSTI IN DANAŠNJI ČAS

Gabriella De Luca

Naše teozofsko znanje izhaja iz dveh prvotnih virov: to so pisma Mahatem in spisi H. P. B. Oboji izvirajo iz nauk, ki so jih posredovale Mahatme.

Besant, Leadbeater, Barborka in vse kasnejše generacije teozofov so nadaljevale in razvijale temeljne principe, ki so jih Mahatme odkrile svetu.

Ti principi imajo brezčasno vrednost in za nas še vedno ostajajo resnični temelji duhovnega življenja.

Mahatme govorijo Sinnetu, Jinarajadasi in Judgeu, kot da bi to počeli danes in to vsem nam študentom teozofije iz 21. stoletja.

Tem spisom lahko polno zaupamo, čeprav je naša današnja mentaliteta zelo različna od mentalitete človeštva iz 19. stoletja. Vendar se še vedno spopadamo z istimi problematikami. Naš um je še vedno zasenčen z idejo o ne-enosti, o tem, da smo ločeni od vsega. Ta ideja ohranja živo našo vsakdanjo iluzorno realnost.

Nauk pisem je enak nauku, ki je bil najprej posredovan sami H. P. B. To je nauk, ki govori o večni modrosti o notranjem življenju in njegovih preizkušnjah. Nauk je za vse enak, vendar ga mora vsak študent udejanjiti v svojem življenju pod vodstvom nasvetov, ki so nam jih zapustili Mahatme.

Njihova pisma govorijo o Modrosti in o poti, ki vodi do nje. Ta Večna Modrost je vedno prisotna, vendar je naša sedanja vsakdanja zavest ne zaznava in nam tako onemogoča njeno izkustvo.

Razkritje Modrosti pelje skozi študij in meditacijo, ki odpirata nove poti v našem umu. Rast in cvetenje sočutja rahlja in ruši togo tančico, ki jo ustvarja osebni jaz.

Nauki Pisem Mahatem so še vedno in bodo vedno aktualni.

MOJSTRI MODROSTI IN DANAŠNJI ČAS

Franco Di Lodovico

Da bi razumeli, kako teozofsko poznavanje danes praktično uporabiti v vsakdanjem življenju, je treba upoštevati, da ima to vedenje DVE GLAVNI NARAVI.

Prva narava je izrazljiva preko konceptov, razmišljanj, utemeljevanja in jo torej naša misel predstavi z izražanjem. Ta tip znanja ima svoje nedvoumno izraženo predstavitev v mnogih teozofskih besedilih, vse od ustanovitve Teozofskega društva do današnjih dni. Ima specifično obliko in je podvržena evoluciji preko študija in raziskave mnogih znanstvenikov, ki aktivno delujejo na teozofskem področju.

Pomislimo, na primer, na vzporednice, ki jih je H. P. B. naredila v *Tajnem Nauku* med teozofijo in znanstvenimi teorijami s konca 19. stoletja, katere je primerjala z odkritji, ki so sledila naknadno.

V času H. P. B. še niso bili izdelani elaborati novih teorij kvantne mehanike, teorija relativnosti, psihologija in nevroznanosti takrat sploh še niso ugledale luči sveta. In če bi gospa Blavatsky sedaj spisala svoje največje delo, bi imeli pred seboj – brez dvoma – popolnoma drugačno besedilo.

Pa vendar, ta, takorekoč “formalen” aspekt teozofskega nauka, ostaja vedno otrok Večnega in univerzalnega znanja, katerega glavni izrazni nosilec *prejšnjega stoletja* je bila ravno teozofija sama.

Vstopimo tako ... v naslednjo, drugo naravo ali značilnost teozofskega NAUKA. Le-ta je, kot navaja naslov, ki ga je H. P. B. podala svojemu največjemu delu, **tajna**. Tajnost, o kateri je govora, ne pomeni ohranjati tiho zadržanost o tem, kar naj bi nam bilo razodeto. Ne gre za to, da izrečemo nekaj, kar naj nam bi rekel Mojster. Gre za Tajnost ... da teozofsko poznavanje ne more biti prenešeno preko misli, skozi koncepte, kakorkoli težko razumljivi le-ti lahko so. Ta, drugi in glavni tip Znanja, *ni izrazljiv z govorom*.

Na tej točki se upravičeno vprašamo, kako doumeti, doseči, realizirati ... to znanje?

V eni od svojih kratkih pesmi, ali Tanka, Renato de Grandis tako izrazi svoje mnenje in doreče to misel:

*Ko bi lahko šel
tja, kjer se konča zvok,
bi prefinil
sluh, da bi slišal,
kaj igra onkraj.*

Gre za namig o preseganju meje konceptualne misli.

Da bi prefinil ... Prefiniti ali *prečistiti* naš um, na način, da bi dosegli tista stanja uma, kjer ni več prostora za misel in govor.

Teozofija to stanje, *onkraj misli*, definira kot *Buddhi*, intuitivnost.

O tem razvojnem procesu očiščenja/prefinacije, Mojster K. H., v pismu, naslovljenem Panditu Pran Nathu iz kraja Gwailor, januarja 1884, pove sledeče:

Očiščenje ni praksa nekega trenutka, niti kakšnega meseca, ampak traja leta: in lahko se podaljša tudi čez celo vrsto življenj. Čim kasneje se človek odloči za višje življenje, daljša bo njegova poskusna učna doba ali noviciat. Kajti primoran bo izničiti učinke številnih let, ki so bila posvečena ciljem, ki so diametralno nasprotni svojemu namenu. Bolj kot je energičen njegov trud, napor, bolj sijoči, sijajni bodo rezultati in toliko bolj se bo približal PRAGU. Če je njegova težnja iskrena, če je njegovo prepričanje trdno in ne le zgolj kratkotrajen čustven vzgib, potem bo ta neomajna odločnost in namera prehajala iz telesa v telo ter mu vtrla pot do želenega cilja.

Kar pa zadeva RAZUMEVANJE onkraj govora, lahko v nekem drugem pismu Mojstra K. H., ki je bilo naslovljeno na M. Allana Ottaviana HUME-a, beremo:

A, vendar, da bi dosegli zastavljen cilj, ... da bi bolje dojeli teorije našega tajnega nauka – teorije, ki so na prvi pogled skrajno nerazumljive in zapletene – naj prav nič ne zmoti, prepreči vedrino vašega uma; najsi med delom, oz. preučevanjem besedil ali v trenutkih predtem. Na mirni površini umirjenega uma ... vizije, prizori ... zbrani v nevidnem, najdejo svojo upodobitev v vidnem svetu. Sicer, neuspešno bo iskanje teh prizorov, vizij, teh nenadnih svetlobnih žarkov, ki imajo že olajšavo rešitve za sekundarne probleme in ki, že sami, lahko predstavljajo resnico v očeh duše. Torej, treba je izjemno skrbno obvarovati našo raven uma pred vsemi nenaklonjenimi, sovražnimi vplivi, ki dnevno vzniknejo v našem vsakdanjem tuzemskem življenju.

Pouk in Nauk Mojstrov Modrosti ima tako v današnjem času **dvojno vrednost**.

Najprej nudi osnovo za študije in razvoje **oblik**, skozi katere se lahko izrazi Teozofsko Znanje. Kot drugo, ponudi smerokaze za osnovni **modus operandi** – za način delovanja, za praktično realizacijo znanja, kar bi pomenilo: MEDITACIJO. Če le presežemo vsiljene omejitve naše misli, mišljenja, bomo z našega trenutnega umskega razvoja uspeli doseči Teozofsko Znanje, večno in neskončno.

*Ko bi le lahko šel,
kjer ima prostor vesolja svoj konec,
bi podaljšal
roko, da bi se dotaknil
drugega vesolja tam onkraj.*

SREČANJA Z MOJSTRI

Irena Primec

Tisti, katere želimo spoznati, nas bodo našli prav na meji. Tisti, ki so se obrnili proti Chohanom ...- nas ne bodo našli, pa četudi bi šli v Lhaso z vojsko. – Mojster K. H.

Kar pa zadeva dokazuje o njihovem obstoju, je Mojstre Modrosti videlo in bilo v stiku z njimi veliko ljudi, razen naših zunanjih ustanoviteljev in najbolj znanih prominentnih teozofov. C. Jinaradjadasa je v knjigi, kjer je objavljena druga serija pisem (med katerimi je tudi pravkar prebrano pismo), v dodatku objavil pisna pričevanja treh indijskih članov iz zgodnjega obdobja TD, ki so tudi opravljali pomembno delo v društvu, in sicer: S. Ramaswamierja, Mohini Mohan Chaterjeeja in Damodarja K. Mavlankarja.

Izbrala sem izvleček iz pisanja S. Ramaswamierja, ki je bilo objavljeno v *Theosophistu* leta 1883 pod naslovom *Kako je "chela" našel svojega "guruja"* in tudi v dodatku knjige *druga serija Pisem Mojstrov Modrosti* od Jinaradjadase. V njem Ramaswamier takole opisuje srečanje z Mojstrom:

Mislil, da je bilo med osmo in deveto zjutraj, in sledil sem cesti v mesto Sikkim, od koder so prihajali ljudje, ki sem jih srečal na cesti in mi zagotovili, da bi lahko v svoji romarski obleki preprosto prečkal pot v Tibet. Nenadoma sem zagledal samotnega jezdeca, ki je iz nasprotne smeri galopiral proti meni. Iz njegove visoke rasti in veččega načina, s katerim je vodil žival, sem pomislil, da je neki vojaški častnik iz Sikkim Raje. Zdaj, sem pomislil, so me ujeli. A ko se mi je približal, je zadržal konja. Pogledal sem ga in ga takoj prepoznal. Bil sem v navzočnosti svojega spoštovanega Guruja. V istem trenutku me je videl, da sem se spustil na tla pred njegove noge. Vstal sem, kot mi je ukazal in, ko sem brez naglice gledal v njegov obraz sem povsem pozabil nase. Nisem vedel, kaj naj rečem: radost in spoštovanje sta mi zavezala jezik. Končno sem se srečal z "Mahatmo iz Himavata", ki ni bil mit. To niso bile nočne sanje; bilo je med deveto in deseto uro zjutraj. Sonce sije in od zgoraj tiho pričuje prizoru.

Govori mi s poudarjeno prijaznostjo in nežnostjo. Niti ni bilo več kot nekaj trenutkov pozneje, ko me je navdihnilo, da bi izgovoril nekaj besed, ki jih je spodbudil njegov nežni ton in govor. Nikoli nisem videl tako čednega obraza, tako visoke in tako veličastne postave. Nosi kratko črno brado in dolge črne lase, ki se spuščajo do njegovih prsi. Nosil je rumeni plašč, obrobljen s krznom, na glavi pa rumeno tibetansko kapo iz klobučevine.

Ko so prvi trenutki zanosa in presenečenja minili in sem mirno doumel situacijo, sem se dolgo pogovarjal z njim. Dejal mi je, da naj ne nadaljujem poti, ker bom sicer to obžaloval in da moram potrpežljivo čakati, če hočem postati sprejeti Chela (op. učenec).

Mahatma, za katerega sem odkril, da slabo govori angleško – ali vsaj tako se mi je zdelo – je z mano govoril v mojem materinem jeziku – v tamilščini. Blagoslovljenega Mahatmo sem prosil, če lahko drugim povem, kaj sem videl in slišal. Odgovoril je pritrdilno. Ko sem se v slovo spustil na tla pred njim, mi je veselo povedal, da se je približal britanskemu ozemlju, da bi videl H. P. B.

Preden me je zapustil, sta prišla še dva moška na konjih, predvidevam, da njegova spremljevalca, verjetno Chele, ker sta bila oblečena enako kot on in z dolgimi lasmi, ki so se jima spuščali po hrbtu. Ko je Mahatma odhajal, sta mu sledila v nežnem kasu.

* * *

Po predavanjih je Marino Kranjac izvedel krajši glasbeni program na treh starodavnih inštrumentih: na opreklu (na sliki desno), gitternu in istrskem mehu. Njegovo izvajanje so udeleženci sprejeli z navdušenjem, saj je še poudarilo harmonično in ustvarjalno vzdušje, ki je nastalo med celodnevним izvajanjem programa in prijateljskim druženjem med odmori.

S cenjenimi gosti, člani teozofske skupine iz Cervingnana v Italiji, ki so se odzvali našemu vabilu na šolo, smo si nato izmenjali tudi priložnostna darila z obljubo, da se ponovno snidemo na še kakšnem od bodočih teozofskih dogodkov. S tem je bila poletna šola 2019, ki jo je TD v Sloveniji organiziralo in izvedlo v mesecu juniju v Kopru, končana.

Na voljo imamo knjige:

H. P. Blavatsky, ***Ključ k teozofiji*** (Knjiga razloži osnove starodavne Modrosti.)

H. P. Blavatsky, ***Glas tišine*** (Knjižica starodavnih naukov za resne iskalce.)

I. K. Taimni, ***Samokultura*** (Delo natančno oriše celotno notranjo, nevidno naravo človeka, razloži način in pogoje za razvoj njegovih nevidnih teles ter opiše njihov pomen; podaja oris ozaveščanja in samospoznanja ter uvod v razumevanje joge.)

Alcyone (J. K.), ***Ob nogah učitelja*** (Drobna knjižica z jedrnato, a razumljivo obravnavo etično-moralnih temeljev življenja in duhovne poti.)

Obvestilo: internetna stran Mednarodnega Teozofskega društva s sedežem v Adyarju, Chennai, Indija: <http://www.ts-adyar.org>

Predsednik: Tim Boyd

Podpredsednica: dr. Deepa Padhi

Tajnica: Marja Artamaa

Blagajničarka: Nancy Secrest

Publikacija: The Theosophist

Sedež: ADYAR, CHENNAI (MADRAS) 600 020, INDIA

Teozofsko društvo v Sloveniji

Predsednica: Irena Primc

Podpredsednik: Branko Starič

Tajnica: Milena Podjed Fabjančič

Publikacija: Teozofska misel

Sedež: Kajuhova ul. 9, 3000 Celje

Tel.: 040/463-209 ali 031/316-124

E-mail: irenaprimc3@gmail.com

Internetna stran: www.teozofskodrustvo.si

TEOZOFSKO DRUŠTVO je organizacija razmišljujočih ljudi, pripadnikov katere koli ali nobene verske organizacije. Združujejo jih soglasje s tremi cilji Društva, želja, da bi odpravili sovraštvo med verami in pritegnili ljudi dobre volje ne glede na njihovo versko prepričanje, ter želja, da bi preučevali verske resnice in delili izsledke svojih dognanj z drugimi.

Ne veže jih nikakršna izjava skupnega prepričanja, ampak le skupno iskanje in težnja po resnici. Menijo, da je resnico treba iskati s študijem, razmišljanjem in predanostjo visokim idealom.

Resnica je zanje nagrada, vredna naporov, ne dogma, ki jo postavi avtoriteta. Menijo, da bi prepričanje moralo biti rezultat individualnega študija ali intuicije in da ne more biti prehodno. Prepričanje naj temelji na znanju, ne na trditvi. Člani širijo strpnost do vseh, tudi do nestrpnih, vendar ne kot ugodje, ki ga podarjajo, temveč kot dolžnost, ki jo izpolnjujejo. Nevednost si prizadevajo odpraviti, ne kaznovati. Sleherno religijo vidijo kot izraz božanske modrosti, in dajejo prednost študiju religije, ne zavračanju, ter izpopolnjevanju, ne spreobračanju. Mir je njihovo geslo, kakor resnica njihov cilj.

* * *

TEOZOFIJO sestavljajo resnice, ki so podlaga vsem religijam in jih ne more nobena od njih razglasiti za izključno svojo last. Človeku ponuja filozofijo, ki mu pomaga razumeti življenje in mu kaže, kako pravičnost in ljubezen vodita njegov razvoj. Smrt postavlja na njeno pravo mesto kot ponavljajoči se trenutek v neskončnem življenju ter s tem odstranjuje pregrado k polnejšemu in bolj sončnemu bivanju. Teozofija svetu prinaša ZNANOST DUHA, ker uči razumeti, da je DUH pravi JAZ, um in telo pa sta njegova služabnika. Osvetljuje spise in doktrine religij, tako da razkriva njihove skrite pomene, upravičujoč jih v očeh razuma, kakor so bile vedno upravičene v očeh intuicije.

Člani Teozofskega društva preučujejo te resnice, teozofi pa si jih prizadevajo živeti. Vsakdo, ki je voljan preučevati, biti strpen, si prizadevati in vztrajno delati, je dobrodošel kot član, in od njega je odvisno, ali bo postal pravi teozof.

Teozofsko društvo
je bilo ustanovljeno v New Yorku
17. novembra 1875.
Pozneje je sedež preneslo v Indijo
in 3. aprila 1905
je bilo registrirano v Madrasu (Chennai).

*

Trije cilji Teozofskega društva so:

- * osnovati jedro univerzalnega bratstva med ljudmi, ne glede na raso, vero, spol, socialni položaj in barvo kože
- * spodbuditi primerjalni študij verstev, filozofij in znanosti
- * raziskovati nepojasnjene zakone narave in latentne sile v človeku